

3seuskadi

**Euskadiko Hirugarren Sektore Sozialaren
Liburu Zuria 2024**

**Erakunde txiki eta ertainen errealitatera
hurbiltzea**

**AZAROA
2025**

Egilea: Hirugarren Sektorre Sozialeko Euskal Behatokiko lantaldea.

Parte hartu duen Behatokiko lantaldea: Iker Fernández eta Lucía Merino.

EAEko administrazio orokorraren tresna tekniko bat da Behatokia, gizarte-zerbitzuen inguruko gaien eskumena duen Eusko Jaurlaritzako Sailaren mendekoa. Informazioa eta ezagutza biltzea, sistematizatzea, eguneratzea eta sortzea da Behatokiaren ardura, baita informazio eta ezagutza hori Hirugarren Sektorre Sozialarekin lotutako eremuetan eta bertako erakunde eta sareetan hedatzea ere (Euskadiko Hirugarren Sektorre Sozialari buruzko maiatzaren 12ko 6/2016 Legearen 25.1 artikulua).

Behatokiaren argitalpen guztiak kontsultatzeko eta dohainik deskargatzeko aukera dago Behatokiaren webgunean (www.3seuskadi.eus) eta <https://ikusmirak.eus/> webgunean.

Argitalpen horien bidez, hirugarren sektorre soziala hobetzen lagundu nahi dugu. Horregatik, ahalik eta gehien hedatzea eskertzen dugu eta haiek banatzea, kopiatzea eta berrerabiltzea baimentzen dugu, baldin eta diru-irabazi asmorik gabe egiten bada eta egileak aitortzen badira.

AURKIBIDEA

SARRERA	1
1. NORTASUNA	3
1.1. KOPURU NAGUSIAK.....	3
1.2. ZEINTZUK DIRA ERAKUNDE TXIKI ETA ERTAINEN EZAUGARRI BEREIZGARRIAK?	4
1.3. EHSS OSOAREKIKO ALDERAKETA.....	5
2. JARDUERA.....	7
2.1. ZER ARLOTAN EGITEN DUTE LAN?	7
2.2. ZENBAT DENBORA DARAMATE LANEAN?	8
2.3. NORAINO HEDATZEN DA ZURE EKINTZA?	9
2.4. ZER KONTINGENTZIA ARTATZEN DITUZTE?	9
2.5. ZER KOLEKTIBORI ZUZENDUTA DAUDE?.....	10
2.6. ZER JARDUERA GARATZEN DUTE?	11
2.7. EHSS OSOAREKIN ALDERATZEA	16
3. PERTSONAK	17
3.1. LANTALDEAK: BOLUNTARIOAK ETA SOLDATAPEKO LANGILEAK.....	17
3.2. BOLUNTARIOEN BOLUMENA ETA EZAUGARRIAK	18
3.3. ORDAINDUTAKO LANGILEEN BOLUMENA ETA EZAUGARRIAK.....	19
3.4. BAZKIDEAK ETA DOHAINTZA-EMAILEAK	21
3.5. GOBERNU ORGANOAK	22
4. BALIABIDE EKONOMIKOAK.....	24
4.1. ZER BALIABIDE EKONOMIKO DITUZTE?	24
4.2. NONDIK DATOR FINANTZAKETA?	24
4.3. ZERTARA BIDERATZEN DITUZTE BALIABIDE EKONOMIKOAK?	25
4.4. EHSS OSOAREKIN ALDERATZEA	27
5. KUDEAKETA- ETA KOMUNIKAZIO-ESTRATEGIAK.....	28
5.1. ZER KUDEAKETA TRESNA ERABILTZEN DITUZTE?.....	28
5.2. ZER BESTE KUDEAKETA PRAKTIKA BARNERATU DITUZTE?	29
5.3. ZER INFORMAZIO HELARAZTEN DIETE INTERES TALDEEI?	30
5.4. EHSS OSOAREKIN ALDERATZEA	31
6. HARREMANAK	32
6.1. NOLAKOA DA BESTE ERAGILE BATZUEKIKO HARREMANA?	32
6.2. NOLAKOAK DIRA EHSS-KO HARREMANAK?	33
6.3. EHSS OSOAREKIN ALDERATZEA	34
7. EHSSko ERAKUNDE TXIKI ETA ERTAINEN ZENBAIT ERRONKA	35

SARRERA

Euskadiko Hirugarren Sektore Sozialaren maiatzaren 12ko 6/2012 Legea ekimen eta esku-hartze sozialeko erakundeak eta sareak indartzeko helburuarekin sortu zen, eta, lehentasunen artean, sektorea eta haren bilakaera ezagutzearen garrantzia nabarmentzen da. Euskadiko Hirugarren Sektore Soziala Sustatzeko Estrategiak¹, egungo arau-esparrua praktikan sendotzen duenak, 33. jardueran informazio eguneratua izatearen garrantzia azpimarratzen du, eta honako hau zehazten du: "sektoreari, haren ezaugarriari eta ekarpenari buruzko datu sistematikoak eta aldizkakoak eskura izatea funtsezko oinarria da diagnostikorako, plangintzarako eta ebaluaziorako, eta lagundu eta lagunduko du sektorea egituratzen, erakundeak sektorearekin identifikatzen eta aintzatesten". Horretarako, Euskadiko Hirugarren Sektore Sozialaren (aurrerantzean, EHSS) egoerari buruzko aldizkako ikerketa- eta ebaluazio-ziklo bat abian jartzea ezartzen du, legearen aurreikuspenekin bat datorrena. Ziklo horrek bi urtean behingo txosten bat (barometroa) eta lau urtean behingo txosten bat (liburu zuria) biltzen ditu, dagokion bi urtean behingo txostena osatzeko.

Barometroak zein Liburu Zuriak informazio eguneratua eta esanguratsua bildu nahi dute erakundearen ezaugarriak eta jardura ezagutzeko, euren ekarpen soziala eta aniztasuna azaleratzeko, EHSSarekiko kidesasun-sentimendua eta aitorten soziala sustatzeko, eta sektorearen sustapenerako eta garapenerako orientabideak ezartzeko.

EHSSaren barruan, **erakunde txiki eta ertainak** tokia nabarmena dute, bai sektorean duten pisuagatik, bai testuingurura egokitzeko duten gaitasunagatik eta herritarren parte-hartzean eta gizarte-kapitalaren sorreran egiten duten ekarpenagatik. Erakunde txiki eta ertainak honela definitzen dira: EHSSren baitan urteko diru-sarrerak 60.001 eurotik beherakoak dituzten erakundeak (txikiak) edo 60.001 eta 300.000 euro artekoak (ertainak). Oro har, tokiko izaera duten erakunde hauek multzo heterogeneo baina trinkoa osatzen dute; gizartearen parte-hartzea bideratzeko eta komunitate-loturak sendotzeko bide nagusietako bat dira, gizarte inklusibo eta kohesionatuagoa sustatuz. Hala ere, gizarteari egiten dioten ekarpen handia gorabehera, erakunde txiki eta ertainak erronka handiak dituzte jasangarritasunaren eta jarraipenaren alorrean, bereziki krisi ekonomikoaren eta pandemiaren ondoren.

Zentzu horretan, Euskadiko Hirugarren Sektore Soziala Sustatzeko Estrategiak (EHSSSE) azpimarratzen du erakunde txiki eta ertainen errealitatea eta beharrak modu espezifikoan aintzat hartzearen garrantzia. Garrantzitsua da ez bakarrik euren rola aitortzea gizartearen parte-hartzea eta ehun asoziatiboa sendotzearen arloan, baizik eta haien egitura antolatiboa eta kudeaketa-gaitasuna indartu behar dela ere. Horregatik, txosten honek erakunde txiki eta ertainen diagnostiko eguneratua eskaintzea du helburu, hainbat alderdi giltzarri aztertuz —hala nola gobernantza-organoen nekea, finantzaketa edo erakundearen arteko lankidetzak—, EHSSSEk berak aipatzen dituen gakoak ildotik.

Txosten honetan bildutako datuen helburua da erakunde txiki eta ertainen egoerari buruzko ikuspegi diagnostiko eguneratua eskaintzea EHSSaren baitan. Azterketa honen bidez, erakunde hauen jarduerarekin, pertsonekin, balia bideekin, tresnekin eta harremanekin lotutako ezaugarriak agerian jartzeaz gain, haien ekarpen sozial espezifikoak eta garapena eta sendotzea ahalbidetuko dituzten elementuak ere bistaratzea bilatzen da.

¹ EUSKO JAURLARITZA (2018). *Euskadiko Hirugarren Sektore Soziala Sustatzeko Estrategia*. Nondik berreskuratua: https://www.euskadi.eus/contenidos/noticia/xiileq_planes_departamentales/es_def/ESTRATEGIA-DE-PROMOCION-DEL-TERCER-SECTOR-SOCIAL-DE-EUSKADI.pdf

Txosten honetan, Euskadiko Hirugarren Sektore Sozialeko Euskal Behatokiaren lan guztietan bezala, Euskadiko Hirugarren Sektore Sozialaren maiatzaren 12ko 6/2016 Legeak² emandako definiziotik abiatzen gara. Lege horren arabera, EHSSa osatzen dute gizarte-ekimeneko erakundeek, egoitza edo ordezkaritza eta jarduera EAEko lurraldean dutenek, eta helburu nagusitzat dutenek gizarte-esku-hartzearen bidez gizarteratzea, garapenerako lankidetzat eta zaurgarritasun, bazterketa, desberdintasun, babesgabetasun, desgaitasun edo mendekotasun egoerak dituzten pertsonen, familien, taldeen edo komunitateen eskubideen sustapena. Gainera, legeak zehazten du EHSSko sareak direla bigarren edo maila handiagoko erakundeak —beste erakunde batzuk ordezkatzan dituztenak—, baita EHSSko esku-hartze zuzeneko erakundeak ere, kolektibo zehatz bat ordezkatzan dutenak, baldin eta ez badago ordezkaritza hori egiten duen sarea lurralde edo jarduera-eremuan.

Zazpi kapituluetan antolatuta, lan honen emaitzek erakusten dituzte erakunde txiki eta ertainen ezaugarri nagusiak identitateari, jarduerari, parte-hartzen duten pertsonen, baliabide ekonomiko eta kudeaketa-tresnei, harremanei eta erronkei dagokienez. Kapitulua bakoitzean EHSS osoarekin egindako konparazio-datuak ere eskaintzen dira, sektorearen orokortasunaren eta erakunde txiki eta ertainen berezitasunen arteko aldeak ikusgai jarritz.

Laburbilduz, hau txosten deskriptiboa da, EHSS 2024ko Liburu Zuriaren atal tematiko osagarri gisa, erakunde txiki eta ertainen errealitatearen inguruko ikuspegi diagnostiko espezifikoa eskaintzen duena.

Erakunde txiki eta ertainen errealitateari buruzko txosten hau 438 erakunderen parte-hartze altruistari esker egin da, horietatik 298 erakunde txiki eta ertainak izanik, eta euren laguntza eta konpromisoagatik gure eskerrik beroenak adierazi nahi dizkiegu.

FITXA TEKNIKOA

IKERKETAREN UNIBERTSOA

Euskadiko Hirugarren Sektore
sozialeko erakundeak

4.259

LAGINA

298

erakunde txiki eta ertainek
hartu dute parte ikerketan

KONFIANTZA ETA ERRORE MAILA

konfiantzaren

%95

eta

%5,48

errore marjina

DATUAK JASOTZEKO TEKNIKAK

onlineko galdetegia

DATUAK JASOTZEKO EGUTEGIA

2023ko maiatzaren 8tik uztailaren 7ra
egindako landa-lana

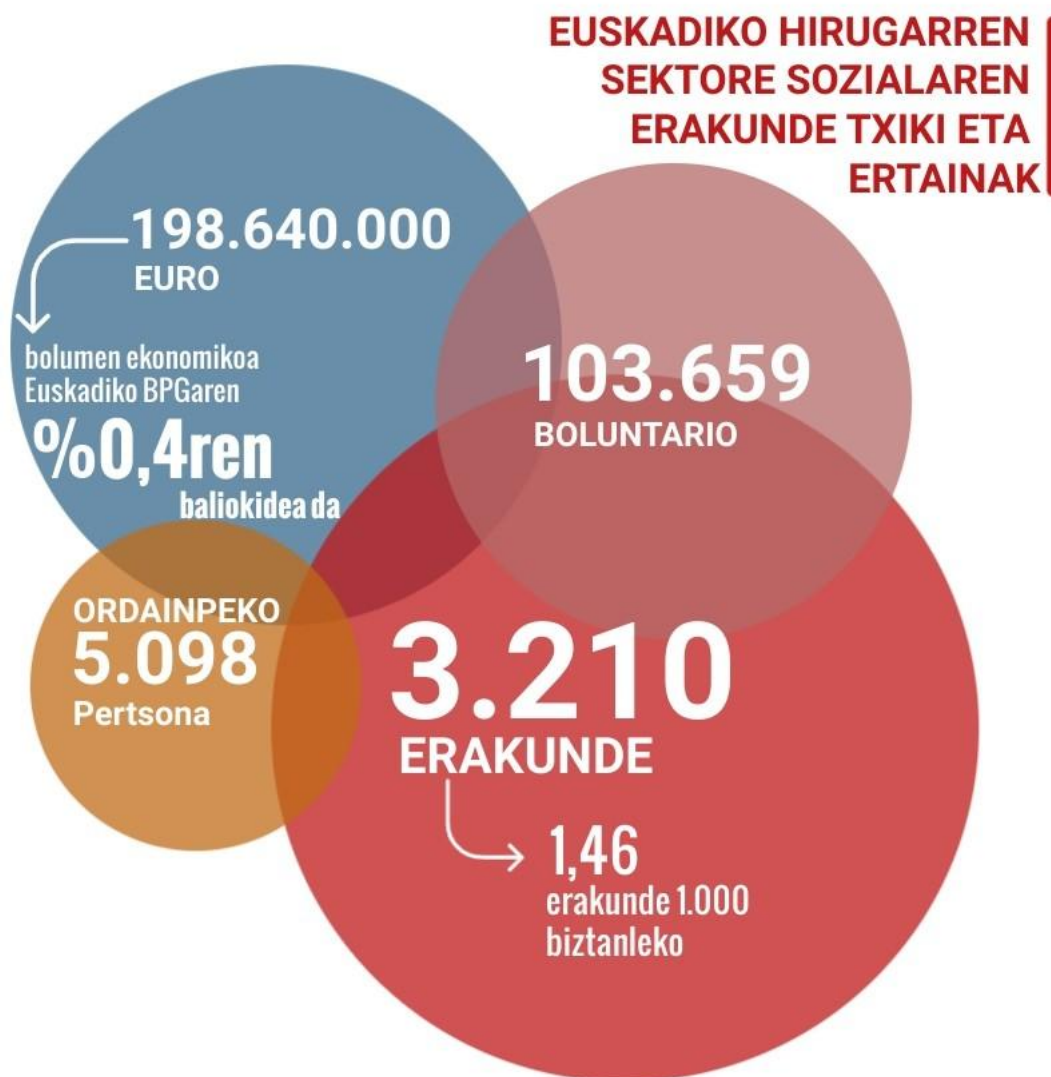
OHAR METODOLOGIKOAK

konsultatu ohar metodologikoen
inguruko dokumentua informazio
gehiago izateko

² EUSKADI. 6/2016 Legea, maiatzaren 12koa, Euskadiko Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkaria, 94 zk., 2016ko maiatzaren 19koa. Eskuragarri hemen: <http://www.euskadi.eus/bopv2/datos/2016/05/1602096a.pdf>

1. NORTASUNA

1.1. KOPURU NAGUSIAK

Kalkuluen arabera, EHSSk 3.210 ETE erakunde ditu, hau da, 1.000 biztanleko 1,46 erakunde³. Erakunde horiek 5.098 langile inguru dituzte, eta 103.659 boluntarioren parte-hartze soziala mobilizatzen dute. 2022an, 198,6 milioi euroko bolumen ekonomikoa kudeatu zuten, EAEko BPGaren % 0,45⁴.

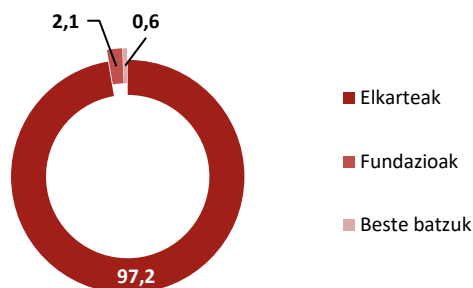
³ 2022ko abenduan, Euskadin 2.191.613 biztanle zeuden, Bizkaian 1.141.407, Gipuzkoan 718.109 eta Araban 332.097. Iturria: EUSTAT. Biztanleen udal estatistika (azken eguneratzea 2022ko abenduan).

⁴ 2022an Euskadiko BPGa 86.266.450 eurokoa izan zen, Bizkaikoa 44.615.525 eurokoa, Gipuzkoakoa 28.303.136 eurokoa eta Arabakoa 13.347.789 eurokoa. Iturria: EUSTAT. Hiruhileroko kontu ekonomikoak.

1.2. ZEINTZUK DIRA ERAKUNDE TXIKI ETA ERTAINEN EZAUGARRI BEREIZGARRIAK?

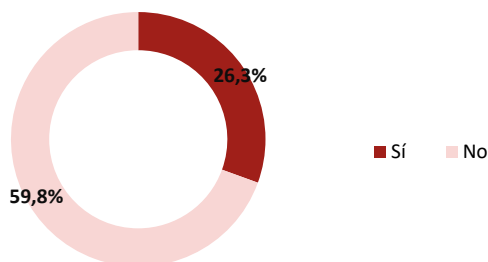
6/2016 Legearen arabera EHSSko ETE erakundeek har ditzaketen figura juridikoen artean, elkartek dira gehiengoa. Erakundeen % 97,2 elkartek dira⁵, % 2,1 fundazioak eta gainerako % 0,6 beste figura juridiko batzuk.

ERAKUNDEEN BANAKETA FIGURA JURIDIKOAREN ARABERA (%)

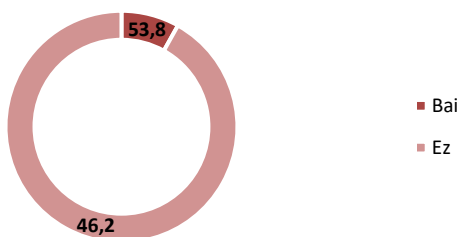
Erakunde txiki eta ertaineen % 26,3k, gutxi gorabehera, onura publikokotzat jotzen du bere lana, eta horrek adierazten du bere helburuek interes orokorra sustatzeko joera dutela eta bere jardueraren ez dela bazkideei soilik mesede egitera bideratzen.

ERAKUNDEEN BANAKETA, ONURA PUBLIKOKO ADIERAZPENA DUTEN ERAKUNDEEN ARABERA (%)

Erakunde txiki eta ertaineen % 53,8 pertsona eta/edo familia hartzaileek berek zuzenean eratutako erakundeak dira, eta horrek agerian uzten du erakundeen eta beren jardueraren hartzaile diren kolektiboen arteko lotura estua eta egonkorra, bi kasutatik batean baino gehiagotan erakunde horiek beraiek osatzeraino.

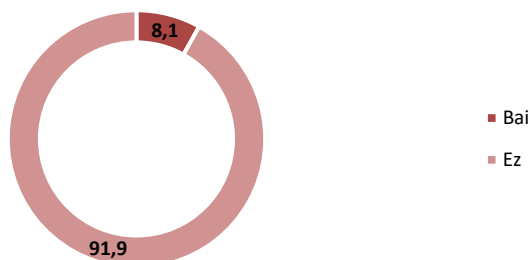
ERAKUNDEEN BANAKETA, PERTSONA ETA/EDO FAMILIA HARTZAILEEK ZUZENEAN ERATUTAKO ERAKUNDEEN ARABERA (%)

⁵ Erakundeen banaketa, figura juridikoen arabera, unibertsoaren arabera kalkulatu da (EHSSko erakunde guztizkoa), eta ez laginaren arabera.

Erakunde txiki eta ertainen % 91,9 inguru oinarrizko erakundeak dira, eta bigarren edo hirugarren mailako sare edo erakundeak, berriz, sektoreko erakunde guztien % 2,13 inguru dira⁶.

OINARRIZKO ERAKUNDEEN BANAKETA (%)

Kontsultatutako sareen erdiak 14 erakunde baino gutxiago biltzen dituzten erakundeak dira. Beste erdia, ordea, 14 erakundek edo gehiagok osatzen dute. Batez beste, 22 erakunde inguru biltzen ditu sare bakoitzak.

1.3. EHSS OSOAREKIKO ALDERAKETA

EHSS 4.259 erakundek osatzen dute, eta horietatik % 75, gutxi gorabehera, erakunde txikiak eta ertainak dira, hau da, 3.210 elkarte. Erakunde txiki eta ertain horiek gizarte-partaidetzarako bide nagusietako bat dira komunitate-ehunean, eta tokiko premietara egokitzen dira tamainari eta hurbiltasunari esker. Izan ere, EHSSko 4 erakundetatik 3 ordezkatzuz, erakunde txiki eta ertainek sektoreko boluntarioen % 61,6 mobilizatzen dute, 103.659 pertsona guztira, eta ordaindutako langileen % 11,2 enplegatzen dute (5.098 pertsona). Ekonomiari dagokionez, 198,6 milioi euroko bolumena kudeatu zuten 2022an, EAEko BPGaren % 0,45, hau da, sektorearen bolumenaren % 9,7. Laburbilduz, erakunde txiki eta ertainek honako hauek ordezkatzzen dituzte EHSS osoan:

- 4 erakundetik 3.
- 10 boluntarioetatik 6.
- Ordaindutako 10 pertsonatik 1.
- Kudeatutako 10 eurotik 1.

Gainera, erakunde txiki eta ertainen % 53,8 pertsona eta familia hartzaileek berek zuzenean eratutako entitateak dira, eta sektore osoaren % 46,4. Horrek agerian uzten du haien ekintzak zuzentzen dituen kolektiboekiko lotura hurbil eta egonkorra. Egitura juridikoari dagokionez, erakunde txiki eta ertainen % 97,2 elkarteak dira, EHSSko erakunde guztien % 90,9ren aldean, eta figura juridiko horren garrantzi nagusia nabarmentzen da.

Aitorpen publikoari dagokionez, EHSSko erakundeen % 31,7k dute onura publikoko aitorpena, eta erakunde txiki eta ertainen % 26,3k baino ez. Horrek zenbait oztopo iradoki ditzake beharrezko baldintzak betetzeko, baliabideak mugatuta daudelako eta elkarte horietan langile espezializaturik ez dagoelako.

⁶ Erakundeen banaketa, oinarri-erakundeen edo sareen arabera, unibertsoaren arabera kalkulatu da (EHSSko erakundeen guztizkoa), eta ez lagingaren arabera.

	EHSS	ERAKUNDE TXIKI ETA ERTAINAK	Diferentzia
Datuen bilketa-data	2023	2023	
Erakunde-kopurua	4.259	3.210	-1.049
Erakunde-kopurua 1.000 biztanleko	1,94	1,46	-0,48
Boluntarioak	168.291	103.659	-64.632
Ordaindutako pertsonak	45.624	5.098	-40.526
Kudeatutako bolumen ekonomikoa erreferentziako lurraldeko BPGd-aren %	2,4	0,4	-2,0
Sektoreko erakundeek maneiatutako bolumen ekonomikoa (milioi eurotan)	2.045	198,6	-1.846,4
Pertsona eta familia hartzaileek zuzenean eratutako erakundeen %	46,4	53,8	7,4
Onura publikoko aitortpena duten erakundeen %	31,7	26,3	-5,4
Elkarteen % sektoreko erakunde guztiekiko	90,9	97,2	6,3
Laneratzeko enpresen sustatzaile diren erakundeen %	3,8	1,6	-2,2

2. JARDUERA

2.1. ZER ARLOTAN EGITEN DUTE LAN?

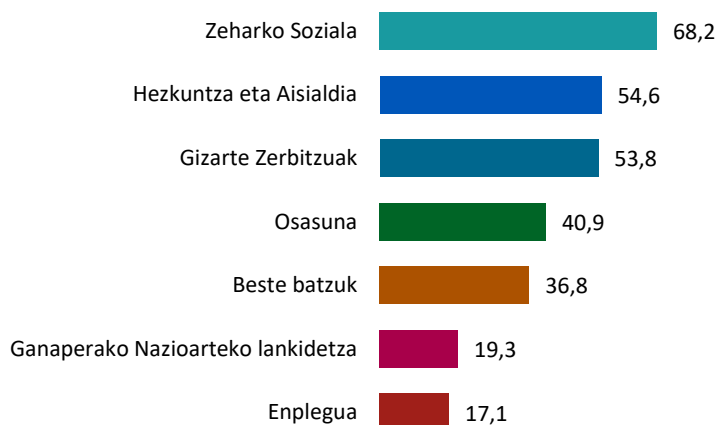
JARDUERA ARLOEN DEFINIZIOA ETA ERAKUNDEEN BANAKETA, JARDUERA ARLO NAGUSIAREN ARABERA. (%)

Erakunde txiki eta ertain gehien biltzen dituzten jarduera-eremuak honako hauek dira: gizarte-zeharkakoa, gizarte-zerbitzuak eta astialdia. Hala, erakundeen % 46,6k adinekoen, etorkinen eta emakumeen eskubideak sustatzen dituzte, besteak beste. Halaber, erakundeen % 15,3k gizarte-zerbitzuak eskaintzen dituzte, eta % 13,3k hezkuntzako eta aisialdiko jarduerak.

Erakunde txiki eta ertainen % 68,2k adierazi du zeharkako gizarte-eremuan parte hartzen duela neurri batean, eta erakunde horien erdiek baino gehiagok (% 53,8) gizarte-zerbitzuen eremuan eta hezkuntzaren eta astialdiaren eremuan (% 54,6). Gainera, % 40,9k osasunaren arloan egiten dute lan, eta % 20 inguruk garapenerako eta/edo enplegurako nazioarteko lankidetzaren esparruan egiten dute lan, gutxienez.

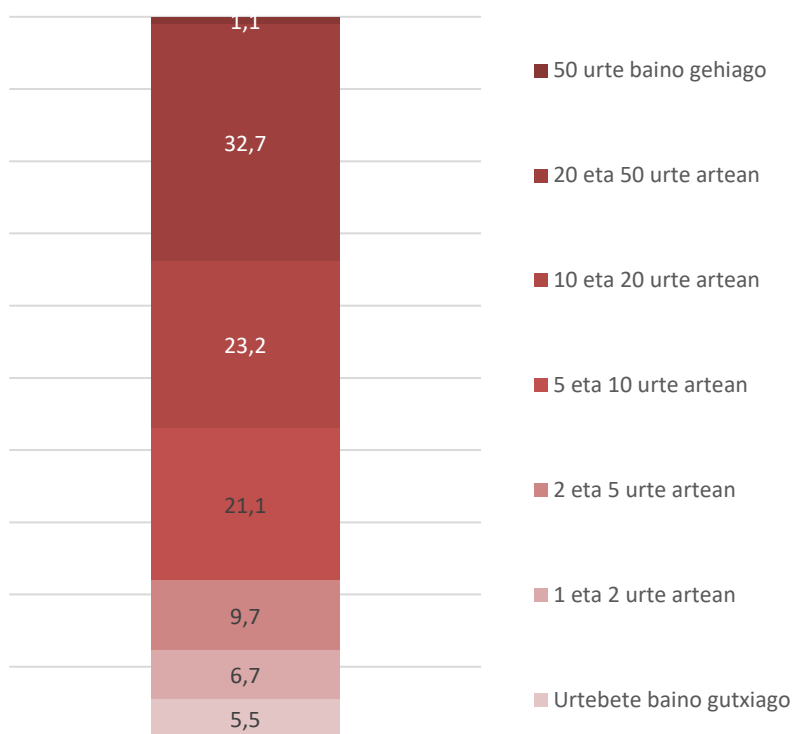
JARDUERA-EREMU BAKOITZEAN LAN EGITEN DUTEN ERAKUNDEAK (%)

2.2. ZENBAT DENBORA DARAMATE LANEAN?

Erakunde txiki eta ertainen barruan, ibilbide eta esperientzia desberdinak dituzten erakunde ugari daude. Gutxi gorabehera, erakundeen % 33,8k 20 urte edo gehiagoko ibilbidea du, eta % 1,1 inguruk 50 urte edo gehiago daramatza aktibo. Bestalde, erakundeen % 21,8 nahiko gazteak dira, 5 urtetik beherakoak, eta horrek agerian uzten du erakunde txiki eta ertainen dinamismoa eta gaztetze etengabea.

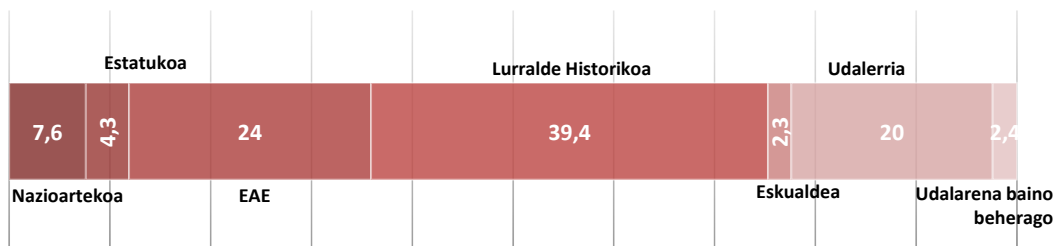
ERAKUNDEEN BANAKETA, ERAKETA-URTEAREN ARABERA (%)

2.3. NORAINO HEDATZEN DA ZURE EKINTZA?

Erakunde txiki eta ertainen % 88,1en jarduerak ez du Euskadiko eremua gainditzen, eta % 11,9 inguruk eremu geografiko handiago batean jarduten du. Lehenengoen artean, % 39,4k kokatuta dagoen lurralde historikoan egiten du lan, eta % 24k lurralde batean baino gehiagotan (Euskadi mailan). Euskadin diharduten gainerako erakundeei dagokienez, % 24,7 tokiko eremuan (eskualdekoa, udalekoa edo beheragokoa) lan egiten duten erakundeak dira.

ERAKUNDEEN BANAKETA, JARDUTEKO EREMU GEOGRAFIKOAREN ARABERA (%)

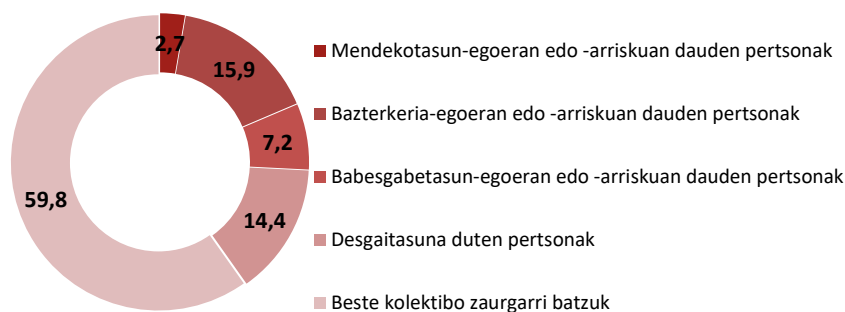

2.4. ZER KONTINGENTZIA ARTATZEN DITUZTE?

Erakunde txiki edo ertainen % 15,9k bazterkeria-egoeran edo -arriskuan dauden pertsonak artatzen ditu, % 14,4k desgaitasuna duten pertsonak, % 7,2k babesgabetasun-egoeran dauden pertsonak eta, azkenik, % 2,7k mendetasun-egoeran edo -arriskuan dauden pertsonak.

Gainerako jarduerak, 10 erakunde txiki eta ertainetatik 6k, beste kalteberatasun- edo desberdintasun-egoera batzuei aurre egiten dieten pertsonak eta abar ditu hartzaile nagusi.

ERAKUNDEEN BANAKETA ARTATUTAKO KONTINGENTZIAREN ARABERA. (%)

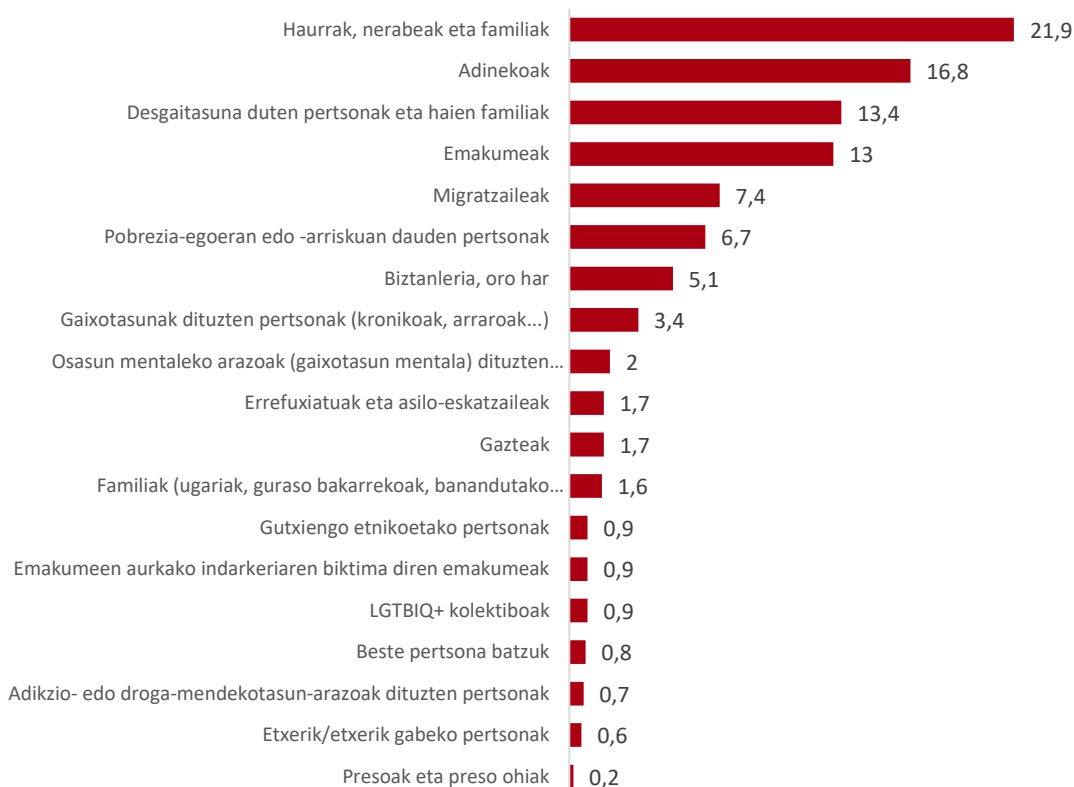

2.5. ZER KOLEKTIBORI ZUZENDUTA DAUDE?

EHSSko gainerako erakundeek bezala, erakunde txiki eta ertainek askotariko hartzaileak dituzte kolektibo nagusitzat; horien artean, honako hauek nabarmendu behar dira:

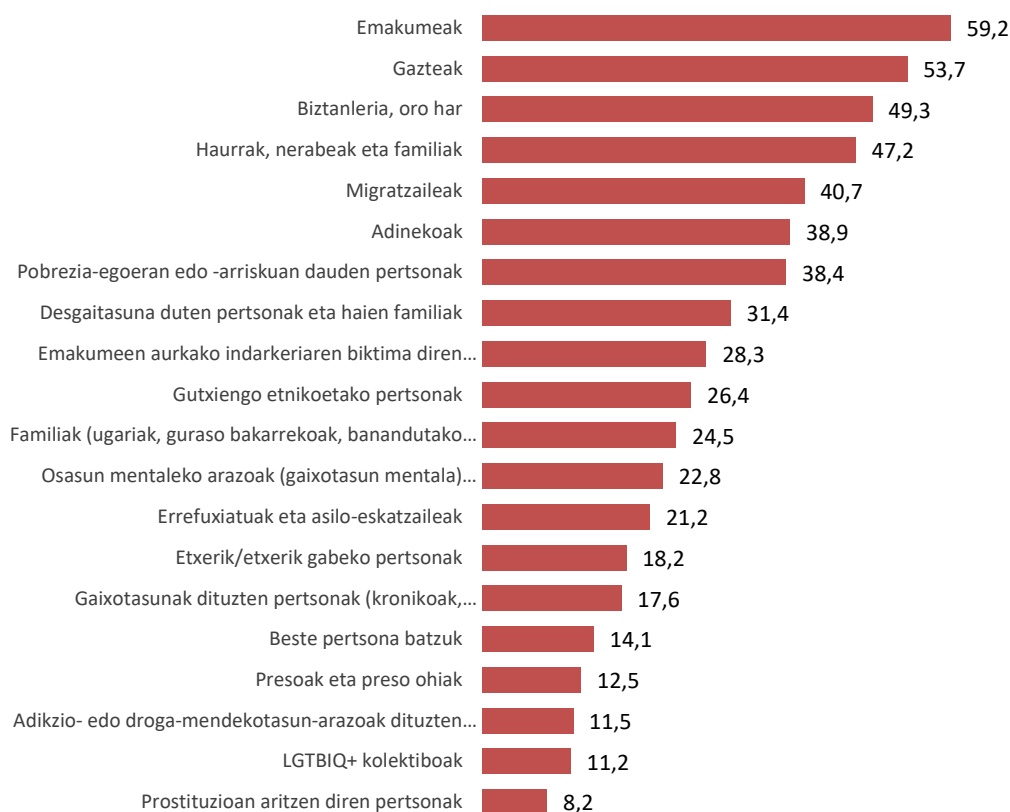
- Haurrak, nerabeak eta familiak dira kontsultatutako erakundeen % 21,9ren kolektibo nagusia.
- Adineko pertsonak dira erakundeen % 16,8rentzat.
- Desgaitasuna duten pertsonak eta haien familiak dira erakundeen % 13,4ren kolektibo nagusia.
- Emakumeak % 13rako dira.
- Migratzaileak % 7,4 dira.

ERAKUNDEEN BANAKETA, EKINTZA ZUZENTZEN DIOTEN KOLEKTIBO NAGUSIAREN ARABERA. (%)

Talde nagusia ez ezik, erakunde batek arreta eman diezaiekeen pertsona guztiak ere kontuan hartzen baditugu, ikusten dugu erakunde txiki eta ertainen erdiak baino gehiagok emakumeei (% 59,2) eta gazteei (% 53,7) eskaintzen dizkiela zerbitzuak. Gainera, erakunde horien % 47,2k haurrekin, nerabeekin eta familiekin lan egiten du. Era berean, nabarmena da migratzaileei (% 40,7), adinekoei (% 38,9) eta pobrezia-egoeran edo pobrezia-arriskuan daudenei (% 38,4) laguntza ematen dieten erakundeen presentzia.

KOLEKTIBO BAKOITZARI JOMUGA DUTEN ERAKUNDEAK. (%)

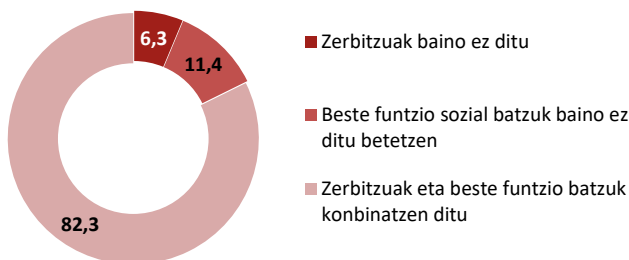

2.6. ZER JARDUERA GARATZEN DUTE?

Erakunde txiki eta ertainen % 82,3k zerbitzuen hornidura sentsibilizazioarekin eta eskubideen defentsarekin lotutako beste gizarte-jarduera batzuekin konbinatzen dute. Zerbitzuen horniduraren bidez, erakunde horiek dauden gizarte-premiei erantzuten diete, eta baliabideak hurbiltzen dizkiete behar dituzten pertsonen, baliabide horiek eskuratzeko aukera errazteko.

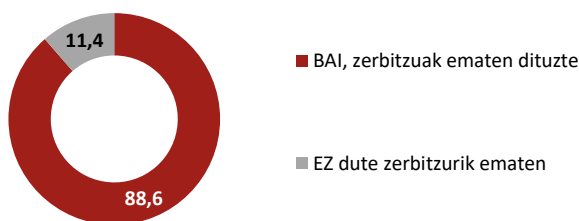
Gainerako erakunde txiki eta ertainak intzidentziarekin lotutako beste funtzio sozial batzuk soilik betetzen dituztenak (% 11,4) eta, neurri txikiagoan, zerbitzuak soilik ematen dituztenak (% 6,3) dira.

ERAKUNDEEN BANAKETA, ZERBITZUEN HORNIKUNTZAREN ARABERA. (%)

Oro har, ikusten da erakunde txiki eta ertainen % 88,6k zerbitzuren bat ematen duela (nahiz eta sarritan beste eginkizun batzuk ere egiten dituzten), eta gainerako % 11,4k, berriz, intzidentziarekin, sentsibilizazioarekin, ikerketarekin eta abarrekin lotutako jarduerak egiten ditu soilik.

ERAKUNDEEN BANAKETA, ZERBITZUAK HORNITU ALA EZ KONTUAN HARTUTA. (%)

Batez beste, zerbitzuak ematen dituzten erakunde txikiek eta ertainek 300 erabiltzaile artatzen dituzte, baina zerbitzuak ematen dituzten erakunde horien erdiek 210 erabiltzaile baino gutxiago izaten dituzte urtean⁷.

Zerbitzuak hornitzen dituzten erakunde txiki eta ertainen % 19,4k erantzukizun publikoko zerbitzuen zorroetan sartzen diren zerbitzuak ematen dituzt⁸ (gehienek, gainera, zorro horietan sartzen ez diren beste zerbitzu batzuk ere ematen dituzte). Bestalde, beste % 80,6k erantzukizun publikoko zorroetan sartzen ez diren zerbitzuak eskaintzen ditu.

ZERBITZUAK HORNITZEN DITUZTEN ERAKUNDEEN BANAKETA, ERANTZUKIZUN PUBLIKOKO ZERBITZUAK HORNITZEKO GARAIAN DUTEN PARTE HARTZEAREN ARABERA. (%)

⁷ Erabiltzaileen estatistikak kalkulatzeko, zerbitzuren bat ematen duten erakundeak hartu dira kontuan, eta kanpoan utzi dira 30.000 pertsona edo gehiago dituzten erakundeak, erakunde distorsionatzailetzat jotzen direlako eta horien balioek nabarmen handitzen dutelako laginaren bariantza (aurrerantzean, erakunde "outsiderrak"). Trimedia estatistikoa aukeratu da sendoagoa delako (joera zentralerako indize bat da, hain aldakortasun maila handiko aldagai batean zenbatespenak egiteko erabilgarriagoa dela egiaztatu dena).

⁸ Se entiende por servicios de responsabilidad pública aquellos que las instituciones públicas deben garantizar su disponibilidad y acceso de las personas destinatarias y que vienen regulados en las normativas, carteras o catálogos de prestaciones y servicios de su competencia.

Erakunde txikiek eta ertainek eskaintzen dituzten zerbitzuen artean, hauek nabarmentzen dira: informazio- eta orientazio-zerbitzuak (% 23,1entzat jarduera nagusia), aisialdiko eta denbora libreko jarduerak (% 22,7), prestakuntza eta hezkuntza (% 11,3), gizarte- eta hezkuntza-arloko esku-hartzea (% 8,1), garapen komunitarioa (% 6,9), gizarte-laguntza (% 5,4) eta esku-hartze psikosoziala (% 4,5).

ERAKUNDEEN BANAKETA, HORNITZEN DUTEN ZERBITZU NAGUSIAREN ARABERA. (%)

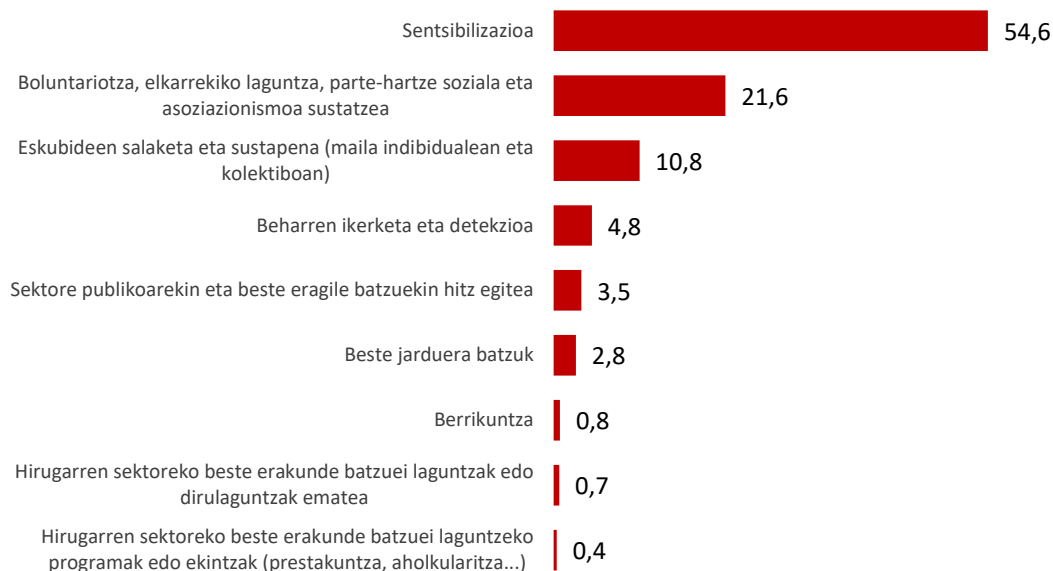
Ematen duten zerbitzu nagusiaz gain, kontsultatutako erakunde txiki eta ertainen erdiek baino gehiagok aisialdiko eta denbora libreko zerbitzuak (% 67,9) edo prestakuntza- eta hezkuntza-zerbitzuak (% 60) eskaintzen dituzte. Bi erakundetatik batek inguru informazio- eta orientazio-zerbitzuak ematen ditu (% 50,5), eta ehuneko txikixeago batek gizarte- eta hezkuntza-arloko

esku-hartzea (% 40,5), aholkularitza edo orientazioa (% 39,4) eta gizarte-laguntza (% 37,9) egiten ditu.

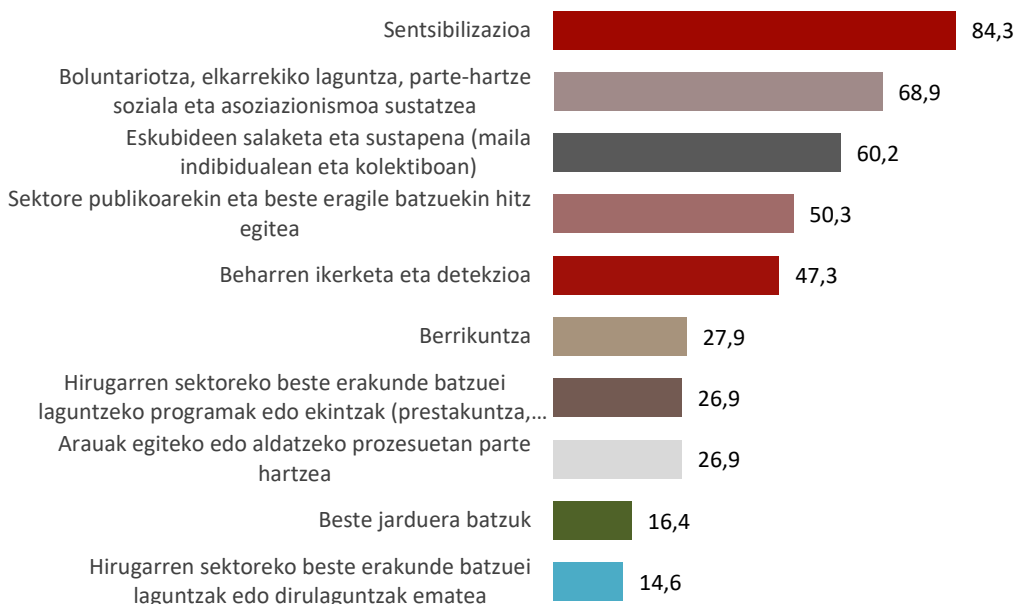
ZERBITZUETAKO BAKOITZA EMATEN DUTEN ERAKUNDEAK (%)

Gizarte-eraginarekin lotutako erakunde txiki eta ertainen gizarte-funtzioen artean, honako hauek dira nagusiak: sentsibilizazioa (erakundeen % 54,6rentzat funtsezkoa da beste gizarte-funtzio batzuen artean) eta boluntariotza, elkarrekiko laguntza, gizarte-partaidetza eta asoziazionismoa sustatzea (% 21,6rentzat eragin nagusia duen jarduera da). Erakunde txiki eta ertainen % 10,8rentzat, eskubideen salaketa eta sustapena, maila indibidualean zein kolektiboan, jarduera nagusia da.

ERAKUNDEEN BANAKETA, EGITEN DUTEN BESTE FUNTZIO SOZIALAREN ARABERA. (%)

Jarduera nagusia alde batera utzita, elkarre txiki eta ertain gehienek sentsibilizazio-ekintzak egiten dituzte (% 84,3). 10 erakundetatik ia 7k (% 68,9) boluntariotza, elkarrekiko laguntza, partaidetza soziala eta asoziazionismoa sustatzen dituzte. Eta 10 erakundetik 6k (% 60,2) egiten dituzte eskubideak salatzeko eta sustatzeko jarduerak.

BESTE FUNTZIO SOZIALETAKO BAKOITZA EGITEN DUTEN ERAKUNDEAK. (%)

2.7. EHSS OSOAREKIN ALDERATZEA

Oro har, bai EHSSk, bai erakunde txiki eta ertainek antzeko eremuetan garatzen dute beren jarduera, nahiz eta desberdintasun batzuk ikusten diren. EHSSko erakundeek % 37,5ek eremu sozial-zeharkakora bideratzen dute beren jarduera, eta erakunde txiki eta ertainetan, berriz, zifra % 46,6ra igotzen da, eta eremu horretan kontzentrazio handiagoa erakusten du erakunde txikienetan. Bestalde, EHSSko erakundeek % 22,2k gizarte-zerbitzuetan lan egiten du, erakunde txiki eta ertainen % 15,3ren aldean, eta elkarte horien partaidetza txikiagoa da arlo horretan. Erakunde txiki eta ertainak aisialdiko eta denbora libreko zerbitzuetan ere nabarmentzen dira, erakunde horien % 67,9k mota horretako zerbitzuak ematen baitituzte, EHSS osoaren % 56,9ren aldean.

Erakunde txiki eta ertainek ere tokiko jardueretarako joera handiagoa erakusten dute, beren erakundeek % 24,7k udalerrri edo eskualde mailan jarduten baitute, eta EHSSk, berriz, oro har, % 19,9. Era berean, erakunde txiki eta ertainen % 11,9k Autonomia Erkidegotik haratago (estatuan edo nazioartean) hedatzen du bere jarduera, EHSSko erakundeek % 14,1en aldean.

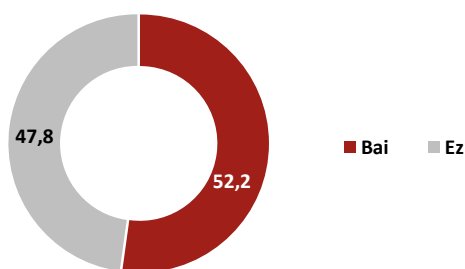
	TSSE	Erakunde txiki eta ertainak	Diferentzia
Datuen bilketa-data	2023	2023	
Arlo sozial-transbertsaleko (edo zibikoko) erakundeek %	37,5	46,6	9,1
Gizarte-zerbitzuen arloko erakundeek %	22,2	15,3	-6,9
Ibilbide zabaleko (20 urte baino gehiagokoa) erakundeek %	36,2	32,7	-3,5
Erakunde gazteen (5 urte baino gutxiagoko ibilbidea) %	18,2	21,8	3,6
Autonomia-erkidegoaren esparrua gaintzen duten (estatukoa edo nazioartekoa) erakundeek %	14,1	11,9	-2,2
Lurraldean (Euskadin eta lurralde historikoetan) lan egiten duten erakundeek %	66,0	63,4	-2,6
Tokiko mailan (eskualdea, udalerrria edo esparru txikiagokoa) lan egiten duten erakundeek %	19,9	24,7	4,8
Jarduera emakumeei (neurri batean gutxienez) zuzentzen dieten erakundeek %	59,2	59,2	0,0
Zerbitzuak ematen dituzten erakundeek %	88,6	88,6	0,0
Zerbitzuak ematea ez den beste jardueraren batzuk (beste funtzio sozial batzuk) egiten dituzten erakundeek %	94,3	93,7	-0,6
Aisialdiko zerbitzuak ematen dituzten erakundeek %	56,9	67,9	11,0
Salaketa-jarduerak egiten dituzten erakundeek %	57,8	60,2	2,4

3. PERTSONAK

3.1. LANTALDEAK: BOLUNTARIOAK ETA SOLDATAPEKO LANGILEAK

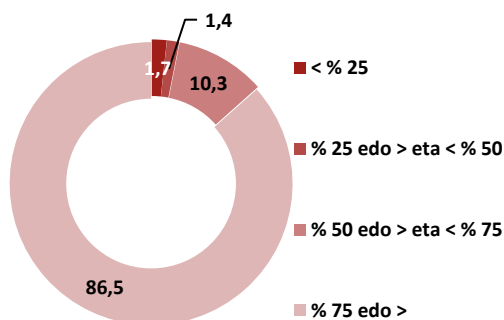
EHSSko erakunde txiki eta ertainen % 52,2k ordaindutako pertsonak dituzte beren lantaldeetan, eta % 47,8k, berriz, boluntarioak.

LANTALDEETAN ORDAINPEKO LANGILEAK DITUZTEN ERAKUNDEAK (%)

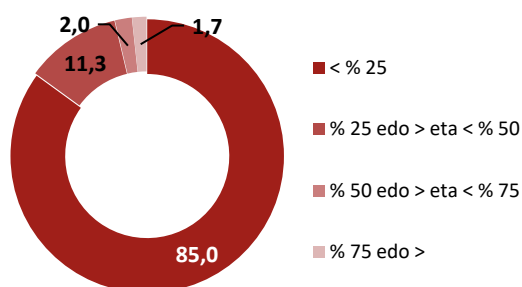
Boluntarioek lantaldeetan duten garrantziari dagokionez, erakunde txiki eta ertainen % 96,9an boluntariotzak oso presentzia esanguratsua du, eta erakundea osatzen duten pertsonen erdia edo gehiago dira. Izan ere, erakunde horien % 47,8 pertsona boluntarioek osatzen dute oso-oso.

ERAKUNDEEN BANAKETA, LANTALDEAN BOLUNTARIOEK DUTEN PISUAREN ARABERA. (%)

Antzera, erakunde txiki eta ertainetan ohikoena da ordaindutako langileak laurden baino gutxiago izatea lantaldeen osieran, eta hori erakunde horien % 85ean gertatzen da. Ordaindutako langileak gehiengoa dira erakunde txiki eta ertainen % 3,8an bakarrik, eta, hala, boluntariotzak bere eguneroko funtzionamenduan funtsezko zutabe gisa duen garrantzia nabarmentzen da.

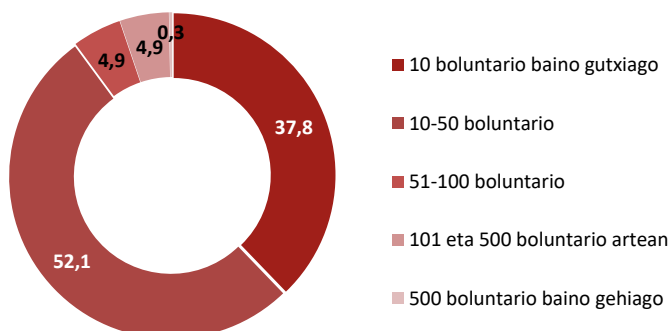
ERAKUNDEEN BANAKETA, LANTALDEETAN SOLDATAPEKO LANGILEEK DUTEN PISUAREN ARABERA. (%)

3.2. BOLUNTARIOEN BOLUMENA ETA EZAUGARRIAK

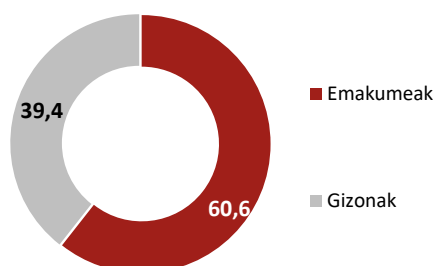
Ohikoena da erakunde txiki eta ertainetan boluntarioen kopurua 10-50 pertsona ingurukoa dela, eta hori erakunde horien % 52,1etan gertatzen da. Kopururik ohikoena 10 boluntario⁹ inguru badira ere, batez bestekoa 34 pertsona ingurukoa da.

ERAKUNDEEN BANAKETA, BOLUNTARIO KOPURUAREN ARABERA ETA BOLUNTARIOEN OSAERA, SEXUAREN ARABERA. (%)

Emakumeak gehiengoa dira EHSSko erakunde txiki eta ertainetako boluntarioen artean. Boluntarioen % 60,6 emakumeak dira eta % 39,4 gizonak.

COMPOSICIÓN DEL VOLUNTARIADO POR SEXO. (%)

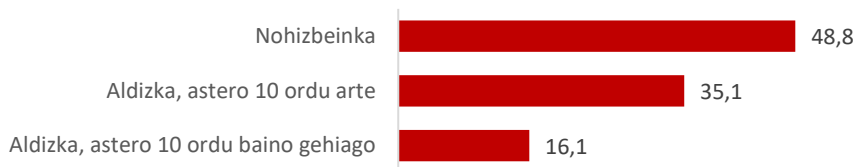

Izan ere, erakunde txiki eta ertainen % 68,4an emakumeak gehiengoa dira boluntarioen artean. Boluntarioen artean emakumerik ez duten erakundeak ez dira % 1era iristen.

⁹ Boluntarioen estatistikak kalkulatzeko, 1.000 boluntario edo gehiago dituzten erakundeak baztertu dira, erakunde "outsider" gisa hartzen direlako.

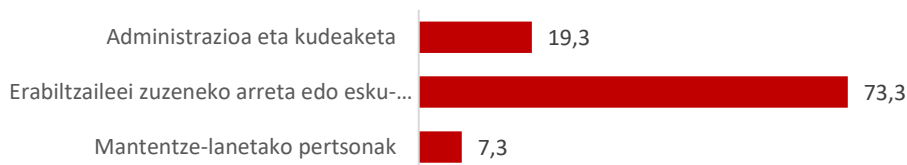
Ohikoena da boluntarioek noizean behin erakundearen laguntzea (bitik batek, gutxi gorabehera, hala egiten du). Boluntarioen % 35,1ek aldizka parte hartzen du astean 10 ordura arte, eta % 16,1ek astean 10 ordutik gora hartzen ditu bere borondatez.

BOLUNTARIOEN OSAERA, ASTEAN ESKAINTZEN DUTEN DENBORAREN ARABERA. (%)

Erakunde txiki eta ertainetako boluntarioen gehiengo handi batek, zehazki 4 pertsonatik 3k, erakundearen zerbitzu eta jardueren erabiltzaileekin zuzenean esku hartzeari lotutako zereginak egiten ditu. Boluntarioen % 19,3 administrazio- eta kudeaketa-lanetan aritzen da, eta % 7,3 mantentze-lanetan.

BOLUNTARIOEN OSAERA, ZEREGIN MOTAREN ARABERA. (%)

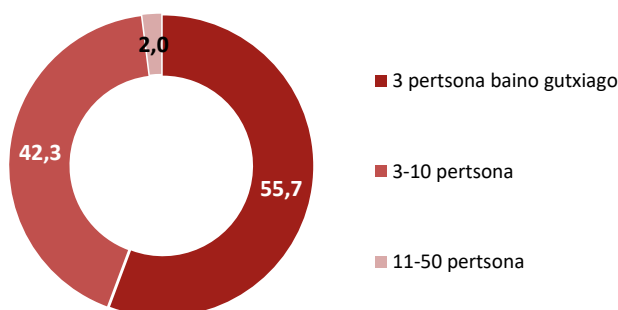

3.3. ORDAINDUTAKO LANGILEEN BOLUMENA ETA EZAUGARRIAK

Erakunde txiki eta ertainek ordaindutako langileak dituztenean, ia kasu guztietan, ordaindutako pertsonen bolumena ez da 10 pertsonatik gorakoa (% 98), eta erakundearen erdietan baino gehiagotan (% 55,7) 3 pertsona baino gutxiagok jasotzen dute ordainsaria. Erakunde horien % 2k bakarrik dituzte ordaindutako 50 pertsona baino gehiago.

Ohikoena erakunde txiki edo ertain batek ordaindutako pertsona bakarra izatea bada ere, batez bestekoa 3,2 pertsona ingurukoa da, eta horietatik % 78,4 emakumeak dira, eta horrek nabarmentzen du ordaindutako postuetan emakumeak nagusi direla erakunde horietan.

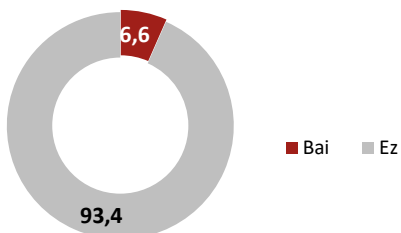
ERAKUNDEEN BANAKETA, ORDAINDUTAKO LANGILEEN BOLUMENAREN ETA OSAERAREN ETA SEXUAREN ARABERA. (%)

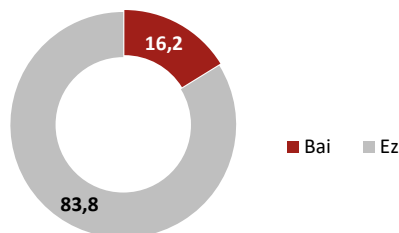
Kalkulatzen da erakunde txiki eta ertainen % 6,6k, gutxi gorabehera, desgaitasuna duten pertsonak dituztela ordaindutako langileen artean (enplegu-zentro bereziak kontuan hartu

gabe). Gainera, erakunde horien % 16,2 inguruk espainiar nazionalitatea ez duten ordaindutako langileak ditu (gizarteratze-prozesuan dauden langileen datuak sartu gabe)¹⁰.

DESGAITASUN ZIURTAGIRIA DUTEN SOLDATAPEKO
LANGILEAK DITUZTEN ERAKUNDEAK. (%)

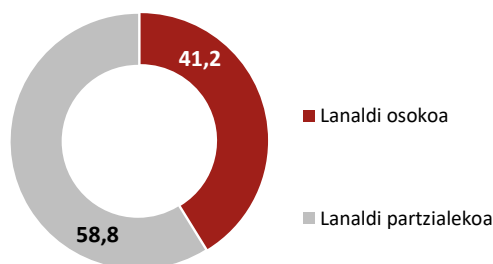

ESPAINIARRA EZ DEN NAZIONALITATEKO SOLDATAPEKO
LANGILEAK DITUZTEN ERAKUNDEAK. (%)

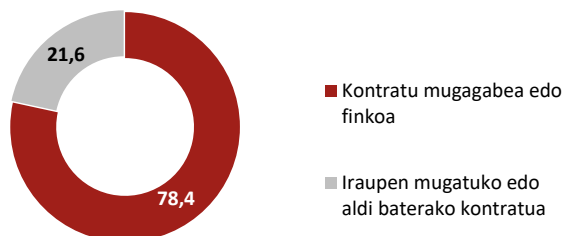
Erakunde txiki eta ertainetako ordaindutako langileen % 41,2 lanaldi osokoak dira, eta % 58,8 lanaldi partzialekoak. Lanaldi partzialeko kontratu horietatik, 10etik 8 baino zertxobait gehiago emakumeek betetzen dituzte.

ORDAINPEKO LANGILEEN BANAKETA, LANALDI MOTAREN ARABERA. (%)

Erakunde txiki eta ertainetako langile ordainduen % 78,4k kontratu mugagabea edo finkoa du, eta ordaindutako langileei lan-segurtasun handiagoa eskaintzen die; gainerakoek, berriz, beste kontratu mota bat dute, hala nola aldi baterakoa edo aldizkako kontratu finkoa.

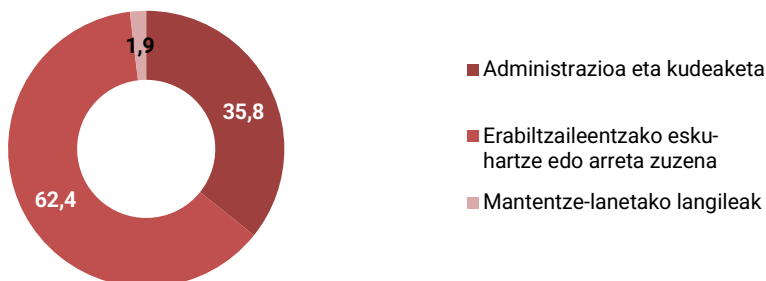
SOLDATAPEKO LANGILEEN BANAKETA, KONTRATU MOTAREN ARABERA. (%)

¹⁰ Datuak kontu handiz hartu behar dira, galdera horri emandako erantzunen kopurua bereziki txikia izan delako, eta ehunekoa kalkulatzeko erabili den laginaren errore-marjina lagin osoarena baino handiagoa delako.

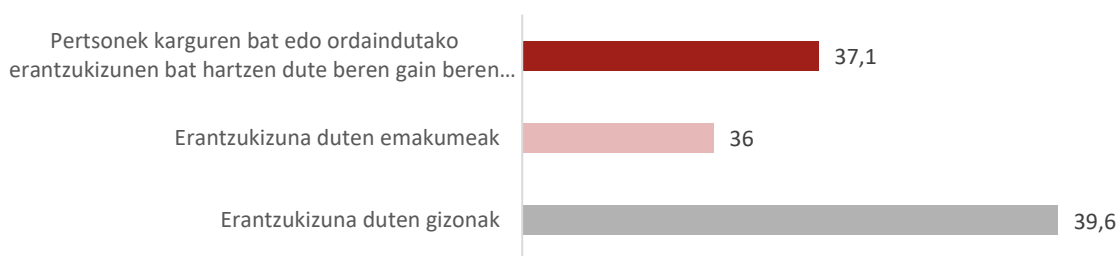
Erabiltzaileei esku-hartze edo zuzeneko arreta ematen dieten langileak erakunde txiki eta ertainetan ordaindutako pertsona guztien % 62,4 dira. % 35,8k administrazio- eta kudeaketa-lanak egiten ditu, eta % 1,9 mantentze-lanetako langileak dira.

ORDAINPEKO LANGILEEN OSAERA, ZEREGIN MOTAREN ARABERA. (%)

Langileen % 37,1ek karguren bat edo ordaindutako erantzukizunen bat hartzen du bere gain erakundean. Tasa hori zertxobait handiagoa da gizonen artean (% 39,6) emakumeen artean baino (% 36).

ARDURA POSTU BAT DUTEN SOLDATAPEKO LANGILEAK, SEXUAREN ARABERA. (%)

3.4. BAZKIDEAK ETA DOHAINTZA-EMAILEAK

Batez beste, erakunde txiki eta ertainek 293 bazkide inguru dituzte, nahiz eta pentsa daitekeen elkarleen erdia inguru 100 bazkidek edo gutxiagok osatzen dutela¹¹. 10 bazkidetik 6 emakumeak dira eta 4 gizonak¹².

BAZKIDEEN OSAERA, SEXUAREN ARABERA. % ETA BATEZBESTEKOAK

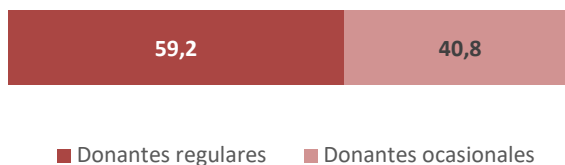

Kalkuluen arabera, sektoreko erakunde txiki eta ertainen % 49,5ek emaileak dituzte, gehienak emaile erregularrak (kasuen % 59,2an).

¹¹ Bazkideen estatistikak kalkulatzeko, elkarte-figura juridikoa duten erakundeak hartu dira kontuan, eta 5.000 bazkide edo gehiago dituzten erakundeak baztertu dira, erakunde "outsider" gisa hartzen direlako.

¹² Bazkideen sexuaren araberako banaketa kalkulatzeko, kontuan hartu dira elkarte-figura juridikoa duten erakundeak.

DOHAINTZA-EMAILEEN OSAERA, MOTAREN ARABERA. % ETA BATEZBESTEKOAK

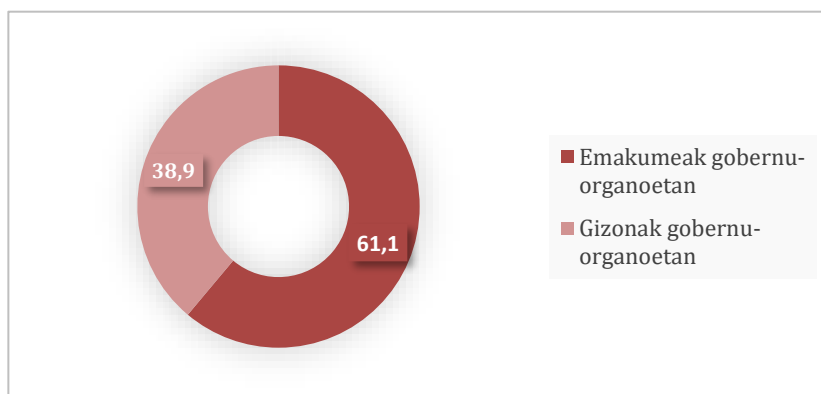
Batez beste, erakunde bakoitzak 58 pertsona inguru ditu ekarpen ekonomikoak erregularitasunez egiten dituztenak, baina erakundeen erdiek ez dituzte 9 emaille erregular baino gehiago¹³.

3.5. GOBERNU ORGANOAK

Gobernu-organoak (zuzendaritza-batzordeak, patronatu-batzordeak, etab.), oro har, kargua doan betetzen duten pertsonen osatuta daude, eta erakundearen orientazioari, misioa betetzearen ebaluazioari, baliabideen esleipenaren kontrolari eta abarri lotutako zereginak hartzen dituzte beren gain.

Erakunde txiki eta ertainetako gobernu-organoak 6 eta 7 pertsona bitartekoak dira, batez beste; baliorik ohikoena 6 pertsona dira, eta erakundeen erdien gobernu-organoak ez ditu 6 pertsona baino gehiago osatzen. Gobernu-organo horiek osatzen dituzten pertsonen 10etik 6 emakumeak dira.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BANAKETA GOBERNU ORGANOETAN. (%)

3.6. EHSS OSOAREKIN ALDERATZEA

Lantaldeen osaerari dagokionez, boluntariotzak erakunde txiki eta ertainetan duen garrantzia sektore osoan baino askoz handiagoa da: erakunde horien % 96,9 boluntarioen mende dago neurri handi batean, eta EHSSn, berriz, % 85. Kopuru horrek erakusten du boluntarioekiko

¹³ Emaille erregularren estatistikak kalkulatzeko, baztertu egin dira 1.000 emaille erregular edo gehiago dituzten erakundeak, erakunde "outsider" gisa hartzen direlako.

mendekotasuna dagoela erakunde txiki eta ertainetan, % 45,7k boluntarioekin soilik eusten baitio, eta horrek nabarmentzen du beren taldeen profesionalizazioa txikiagoa dela.

Erakunde txiki eta ertainek langile ordainduak kontratatzeko duten gaitasuna mugatua da; erakunde horien % 3,8k soilik ditu hamar pertsona baino gehiago kontratatuta. Erakunde txiki eta ertainetan ordaindutako langileen batez bestekoa 3,2 pertsonakoa da, eta emakumeak dira nagusi (% 78,4 eta % 74, hurrenez hurren, EHSSn). Oro har, lan-egonkortasun txikiagoa ikusten da erakunde txiki eta ertainetan, lanaldi partzialeko pertsonen (% 58,8) eta boluntarioen mende baitaude, lanaldi osoko eta egonkorreko enpleguak eskain ditzaketen EHSSko erakunde handienekin alderatuta.

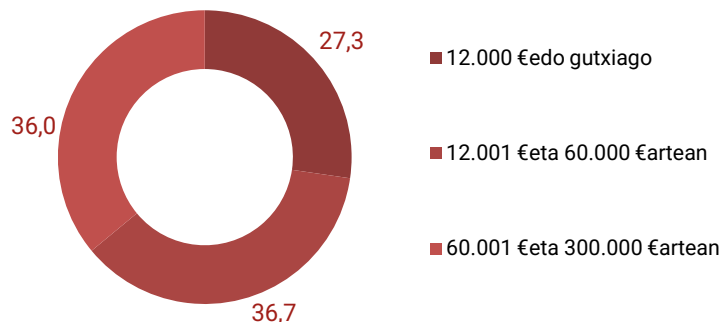
	EHSS	Erakunde txiki eta ertainak	Diferentzia
Datuen bilketa-data	2023	2023	
Emaileak dituzten erakundeen % (erregularak edo noizbehinkakoak)	52,3	49,5	-2,8
Batez ere boluntarioek osatutako erakundeen % (langileen % 50 edo gehiago)	85,0	96,9	11,9
Boluntariotzaz osoki osatutako erakundeen %	38,9	45,7	6,8
Ordaindutako langileak dituzten erakundeen % (boluntarioak eta ordaindutako langileak elkarrekin bizi dira)	61,1	49,9	-11,2
50 pertsona baino gehiago kontratatuta dituzten erakundeen % (ordaindutako langileak dituzten erakundeen guztizkoarekiko)	11,7	0,0	-11,7
3 pertsona baino gutxiago kontratatuta dituzten erakundeen %-a (ordaindutako langileak dituzten erakundeen guztizkoarekiko)	36,7	55,7	19,0
Ordaindutako 10 pertsona arteko erakunde txiki eta ertainen %-a (ordaindutako langileak dituzten erakundeen guztizkoarekiko)	71,4	98,0	26,6
Emakumeen batez besteko %-a boluntarioen artean	62,1	60,6	-1,5
Ordaindutako langileen artean, emakumeen batez besteko ehunekoa	74,0	78,4	4,4

4. BALIABIDE EKONOMIKOAK

4.1. ZER BALIABIDE EKONOMIKO DITUZTE?

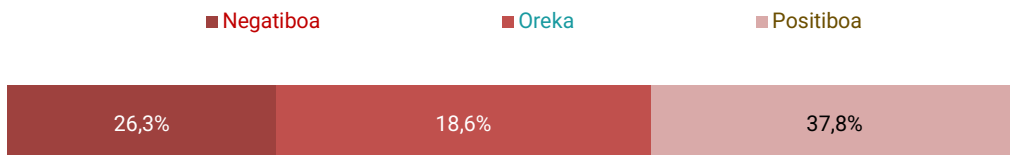
Erakunde txikienak, 12.000 €-tik beherako bolumen ekonomikoa dutenak, erakunde txiki eta ertainen % 27,3 dira. Erakunde horien % 36,7k 12.000 €eta 60.000 €arteko aurrekontuak dituzte, eta % 36k 60.000 €eta 300.000 €artekoak. Zehazki, erakunde horien % 50 inguruk 28.376 eurotik beherako aurrekontua administratzen dute.

ERAKUNDEEN BANAKETA, 2022KO DIRU SARREREN ARABERA. (%)

2022an, erakunde txiki eta ertainen % 45ek, gutxi gorabehera, kontuak orekatu zituzten. Erakundeen % 27,9k emaitza positiboa izan zuen eta % 26,3k negatiboa.

ERAKUNDEEN BANAKETA, 2022KO EKITALDIKO EMAITZAREN ARABERA. (%)

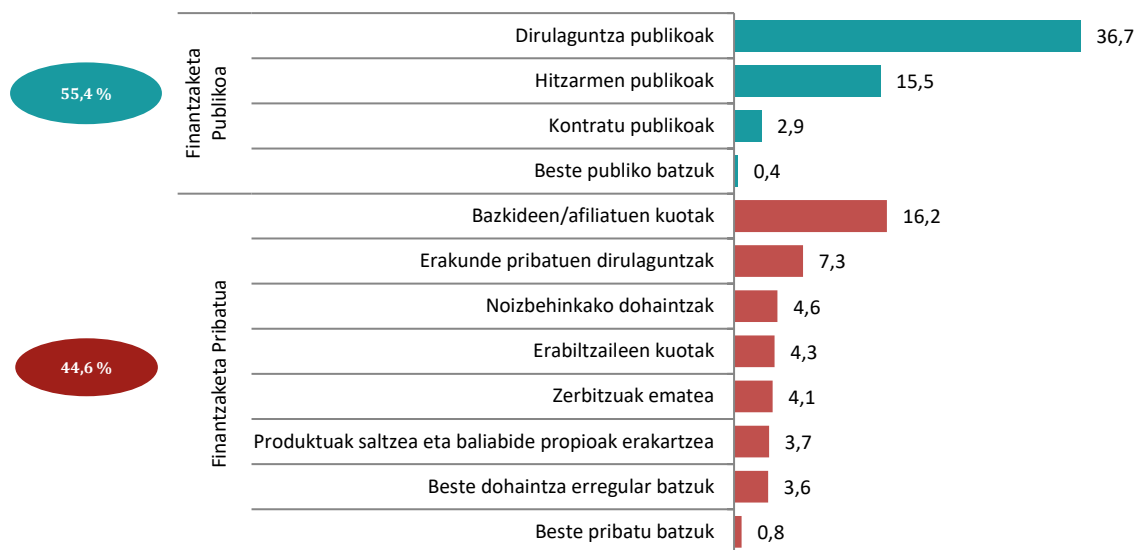
4.2. NONDIK DATOR FINANTZAKETA?

Erakunde txiki eta ertainen diru-sarreraren % 55,4 finantzaketa publikoko iturrietatik datoz, eta % 44,6, berriz, finantzaketa pribatutik. Sektorearen finantzaketa propioak, dohaintzak, zerbitzu-ematea eta produktuen salmenta barne, diru-sarreraren % 36,5 hartzen du gutxi gorabehera. Erakunde txiki eta ertainentzako finantzaketa-iturri nagusia dirulaguntza publikoak dira, beren diru-sarrera guztien % 36,7 osatzen baitute, eta horien atzetik hitzarmen publikoak daude, % 15,5eko ekarpena egiten baitute.

Bi iturri publiko horiek erakunde txiki eta ertainen diru-sarreraren erdia baino gehiago osatzen dute, eta horrek agerian uzten du erakundeen laguntza oso garrantzitsua dela haien iraunkortasunerako. Hala ere, finantzaketa pribatuaren pisua erakunde txiki eta ertainetan sektore osoarekin alderatuta handiagoa den arren, iraunkortasun ekonomikoa delikatuagoa da, baliabide gutxiago eta dibertsifikazio gutxiago dituztelako erakunde handiekin alderatuta ¹⁴.

¹⁴ Finantzaketa-iturri bakoitzak sektorearen finantzaketa osoan duen pisua kalkulatzeko, finantzaketa-iturri bakoitzaren batez bestekoa erreferentzia gisa erabiltzen zen aurreko azterlanetan ez bezala, kalkulu bat egin da erakunde bakoitzaren bolumen

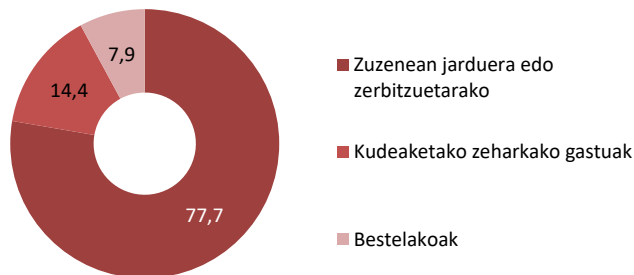
DIRU SARREREN ITURRI BAKOITZAREN PISU ERLATIBOA SEKTOREKO FINANTZAKETA OSOAREKIKO. (%)

4.3. ZERTARA BIDERATZEN DITUZTE BALIABIDE EKONOMIKOAK?

Gastuaren helburuaren arabera, erakunde txikiek eta ertainek gastuaren % 77,7 inguru bideratzen dute, batez beste, emandako jarduerara edo zerbitzuetara; kudeaketako zeharkako gastuak, berriz, guztizko gastuaren % 14,4 dira, batez beste.

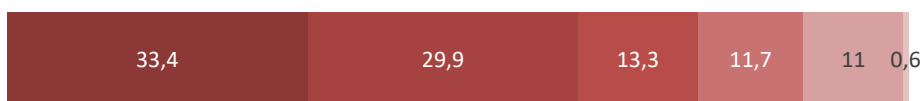
GASTU MOTA BAKOITZAREN PISU ERLATIBOA, XEDEAREN ARABERA. (%)

Gastuaren izaeraren arabera, helburu sozialarekin edo hornikuntzarekin lotutako erosketak edo kontsumoak % 33,4 dira. Bestalde, % 29,9 langileengana bideratzen da, eta inbertsio handia egiten da giza baliabideetan. Gastu orokorrak edo hornidurak % 11,7 dira, eta kanpoko zerbitzuak, berriz, % 11,0, biak operatibitateari eustera eta behar espezifikoari erantzutera bideratuak.

GASTU MOTA BAKOITZAREN PISU ERLATIBOA, IZAERAREN ARABERA. (%)

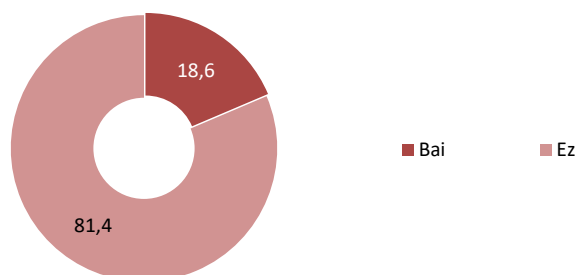
ekonomikoa eta finantzaketa-iturri bakoitzak erakundeetan duen pisua biderkatuta. Horrek aldaketa metodologiko bat dakar adierazle horren kalkuluan, eta kontuan hartu behar da konparaziozko analisi posibleetan.

- Compras o consumos destinados al objeto social, aprovisionamiento
- Personal
- Otros
- Gastos generales o suministros
- Servicios externos
- Amortizaciones

Azken hiru urteetan, erakunde txiki eta ertainen % 19k kanpoko kontabilitate-auditoriak egin ditu, eta % 81ek ez. Datu horien arabera, 5 erakunde txiki eta ertainetatik 1ek, gutxi gorabehera, egin du finantza-berrikuspen hori.

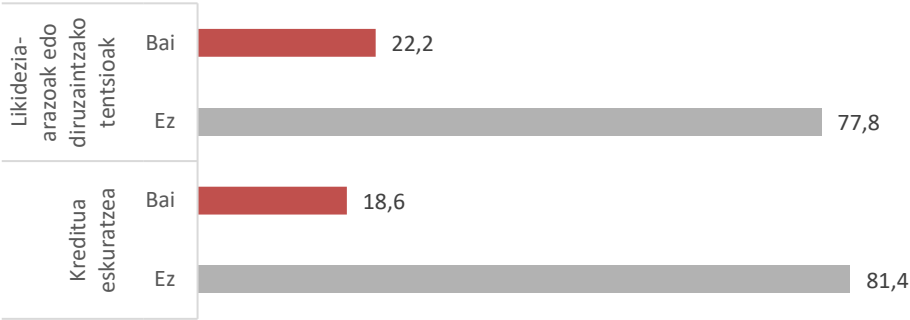
ERAKUNDEEN BANAKETA, KONTUEN AUDITORETZA EGITEN DUTEN EDO EZ KONTUAN HARTUTA. (%)

Erakunde txiki eta ertainen % 22,2k adierazten du likidezia-arazoei edo diruzaintzako tentsioei aurre egiten diela, eta horrek adierazten du 5 erakundetatik 1ek, gutxi gorabehera, zailtasunak dituela bere diruzaintzaren kudeaketarekin lotuta. Bestalde, erakunde txiki eta ertainen % 77,8k ez du horrelako finantza-arazorik eragiten.

Kreditua eskuratzeari dagokionez, erakundeen % 18,6k adierazi du zailtasunak dituela kanpo-finantzaketa lortzeko, hau da, 5 erakundetatik ia 1. Aitzitik, erakunde txiki eta ertainen % 81,4k ez du arazorik arlo horretan.

ERAKUNDEEN BANAKETA, LIKIDEZIA-ARAZOAK ETA KREDITUA ESKURATZEKO ARAZOAK DITUZTEN ALA EZ KONTUAN HARTUTA. (%)

4.4. EHSS OSOAREKIN ALDERATZEA

Finantzei dagokienez, erakunde txiki eta ertainek egitura mugatuagoa dute. Definizioz, erakunde horiek 300.000 eurotik beherako bolumen ekonomikoa kudeatzen dute, eta horien % 27,3k urtean 12.000 euro baino gutxiago administratzen dituzte; horrek bereziki zaugarri egiten ditu diru-sarreraren gorabeheretikiko. Erakunde txiki eta ertainen % 27,9k emaitza positiboak ditu, EHSSren % 32,6ren aldean, eta finantzaketa propioaren mende daude neurri handiagoan (% 46,8), EHSSren % 42ren aldean, bere osotasunean.

Erakunde txiki eta ertainek beren diru-sarreraren % 38 dirulaguntza publikoen bidez jasotzen duten arren, zifra hori EHSSko batez bestekoa (% 37) baino pixka bat handiagoa baino ez da. Hitzarmen eta kontratu publikoetarako sarbidea txikiagoa da (% 8,8, eta EHSSn, berriz, % 14), eta horrek agerian uzten du epe luzerako finantzaketa-iturri publikoak ziurtatzeko zailtasunak dituztela, eta hori funtsezkoa da haien iraunkortasunerako.

	EHSS	Erakunde txiki eta ertainak	Diferentzia
Datuen bilketa-data	2023	2023	
1 milioi eta erdi euro baino gehiago kudeatzen dituzten erakundeen %	11,1	0,0	-11,1
12.000 euro edo gutxiago kudeatzen dituzten erakundeen %	20,6	27,3	6,7
Emaitza ekonomikoa superabita izan duten erakundeen %	32,6	27,9	-4,7
Sektoreko finantzaketa publikoaren batez besteko %	51,2	47,0	-4,2
Hitzarmen eta kontratu publiko bidezko finantzaketa publikoaren %, sektorearen finantzaketa osoarekiko	14,0	8,8	-5,2
Sektoreko finantzaketa propioaren (dohaintzak, zerbitzuak ematea, salmentak) %	42,0	46,8	4,8
Dirulaguntza publikoen bidezko finantzaketaren %, finantzaketa osoarekiko	37,0	38,0	1,0
Zuzenean jardueretara eta zerbitzuetara bideratutako erakundeen gastuaren %	79,7	77,7	-2,0
Kanpoko kontu-auditoretzaren bat egin duten erakundeen %	33,4	18,6	-14,8

5. KUDEAKETA- ETA KOMUNIKAZIO-ESTRATEGIAK

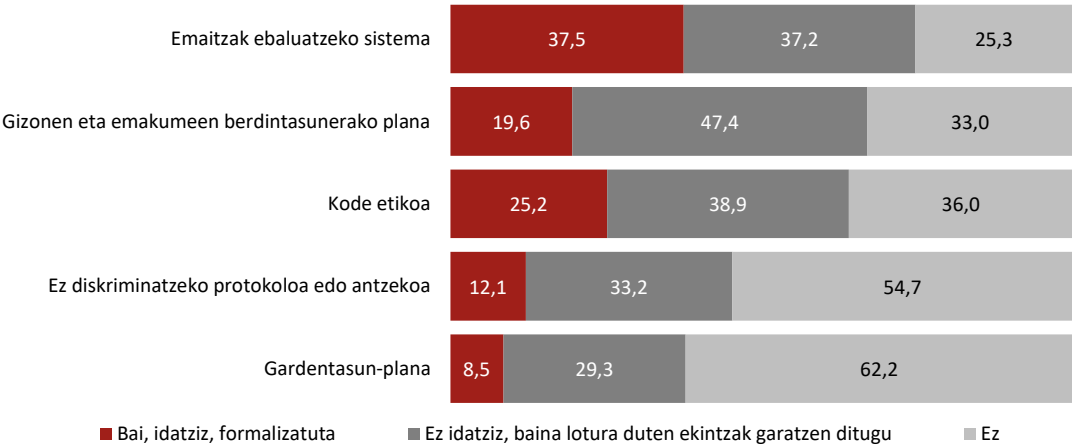
5.1. ZER KUDEAKETA TRESNA ERABILTZEN DITUZTE?

Erakunde txiki eta ertainek hainbat kudeaketa-tresna dituzte, hala nola ebaluazio-sistemak, berdintasun-planak eta kode etikoak, haien funtzionamendu eraginkorrari laguntzen diotenak. Tresna horiek beti formalizatuta egotea ohikoa ez den arren, erakunde txiki eta ertain askok beren baliabideetara egokitutako ekintza espezifikoek bidez inplementatzen dituzte. Ebaluazio-sistemak eta berdintasun-planak dira erakunde horietako tresna estandarizatuenen adibideak.

Erakunde txiki eta ertainen % 25,2k kode etiko formalizatua du, eta % 38,9k printzipio etikoekin lerrokatzen diren ekintzak garatzen ditu, nahiz eta idatzizko koderik ez izan. Emaizten ebaluazioari dagokionez, erakunde txiki eta ertainen % 37,5ek sistema formalizatu bat du bere proiektuen eragina ebaluatzeko, eta % 37,2k ebaluazioarekin lotutako jarduerak egiten ditu, baina ez hain egituratuta.

Genero-berdintasunari dagokionez, hiru erakunde txiki eta ertainetatik bik baino gehiagok gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna sustatzeko ekintzak garatzen dituzte, eta % 19,6k Berdintasun Plan idatzi bat du. Gainera, erakunde horien % 45,3k diskriminaziorik ezarekin lotutako ekimenak gauzatzen ditu. Jazarpen-protokoloari dagokionez, % 16,6k du protokoloa formalizatuta, eta % 26,6k, berriz, horrekin lotutako ekintzak egiten ditu. Azkenik, erakunde txiki eta ertainen % 29,3k gardentasunaren inguruko jarduerak garatzen ditu, eta % 8,5ek Gardentasun Plan formalizatua du.

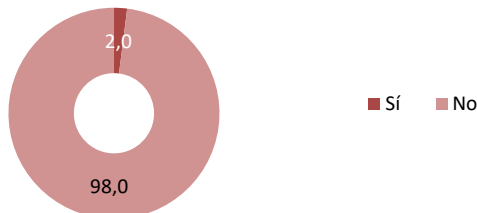
ERAKUNDEEN BANAKETA, KUDEAKETA TRESNAK ZENBATERAINO BARNERATUTA DITUZTEN KONTUAN HARTUTA. (%)

5.2. ZER BESTE KUDEAKETA PRAKTIKA BARNERATU DITUZTE?

Erakundeen % 2k kalitate-ziurtagiriren bat du. Ohikoenak ISO ziurtagiriak dira eta, neurri txikiagoan, Euskaliten edo Gizarteratze Osoaren ziurtagiriak.

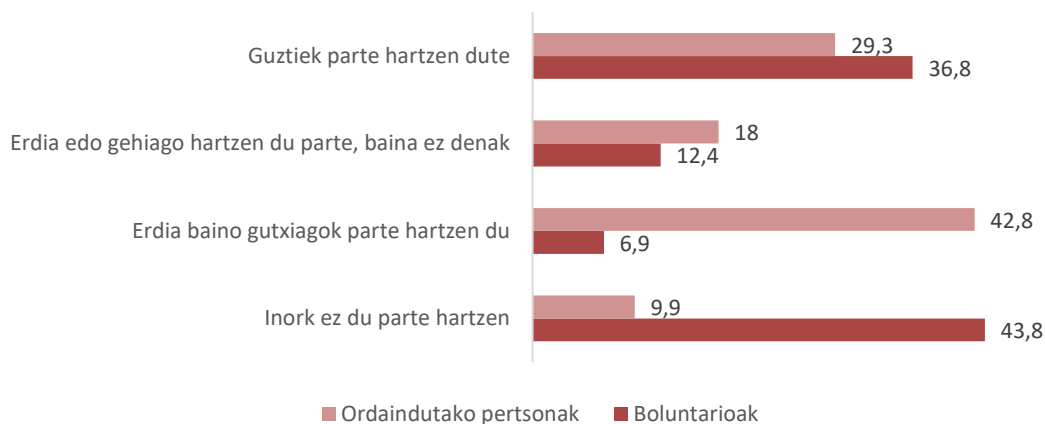
ERAKUNDEEN BANAKETA, KALITATE ZIURTAGIRIRIK DUTEN EDO EZ KONTUAN HARTUTA. (%)

Erakundeen % 90,1ean boluntarioek erabakiak hartzen diren erakundeko organoren edo batzorderen batean parte hartzen dute. % 47,3an boluntarioen erdiek edo gehiagok parte hartzen dute, eta % 29,3an guztiek.

Ordaindutako langileak dituzten erakunde txiki eta ertainen % 49,2an, langile horien erdiak edo gehiagok erabakiak hartzen diren erakundeko organoren edo batzorderen batean parte hartzen dute. Batzorde edo organo horietako kasuen % 36,8an plantilla osoa sartzen da¹⁵.

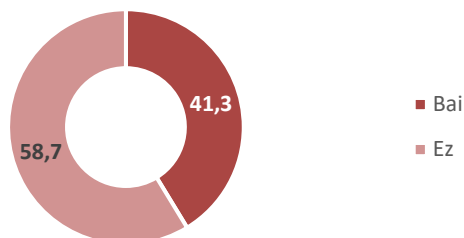
ERAKUNDEEN BANAKETA, ERABAKIAK HARTZEN DITUZTEN ERAKUNDEKO ORGANOETAN EDO BATZORDEETAN BOLUNTARIOEK ETA SOLDATAPEKO LANGILEEK DUTEN PISUAREN ARABERA. (%)

¹⁵ Datuak kontu handiz hartu behar dira, galdera horri emandako erantzunen kopurua bereziki txikia izan delako, eta ehunekoa kalkulatzeko erabili den laginaren errore-marjina lagin osoarena baino handiagoa delako.

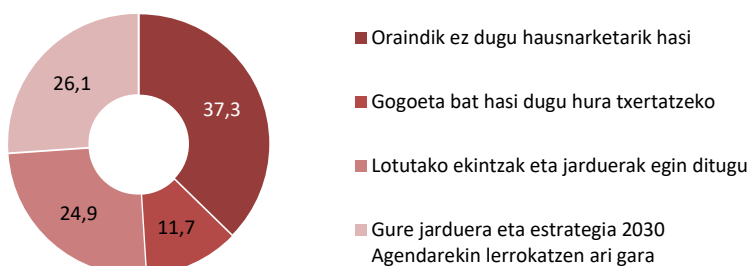
Erakunde txiki eta ertainen % 58,7k soldata txikienaren eta handienaren arteko distantzia heren bat da gehienez, eta horrek esan nahi du erakundeetan gutxien irabazten duenak soldata handiena duenak irabazten duenaren % 33 gutxienez kobratzen duela¹⁶.

ERAKUNDEEN BANAKETA, SOLDATARIK BAXUENAREN ETA ALTUENAREN ARTEKO ALDEAREN ARABERA. (%)

Bestalde, erakunde txiki eta ertainen % 17,7 inguru 2030 Agenda txertatzen ari dira beren erakundeetan, beren jarduera eta estrategia harekin lerrokatuz. Erakundeen % 33,8 inguru gogoeta egiten hasi dira, edo dagoeneko ari dira horri lotutako ekintzak eta jarduerak egiten. Gainerako erakundeek, gutxi gorabehera 2 erakundetatik 1ek, oraindik ez dute horri buruzko hausnarketarik hasi.

ERAKUNDEEN BANAKETA, ERAKUNDEAN 2030 AGENDA TXERTATU DUTEN EDO EZ KONTUAN HARTUTA. (%)

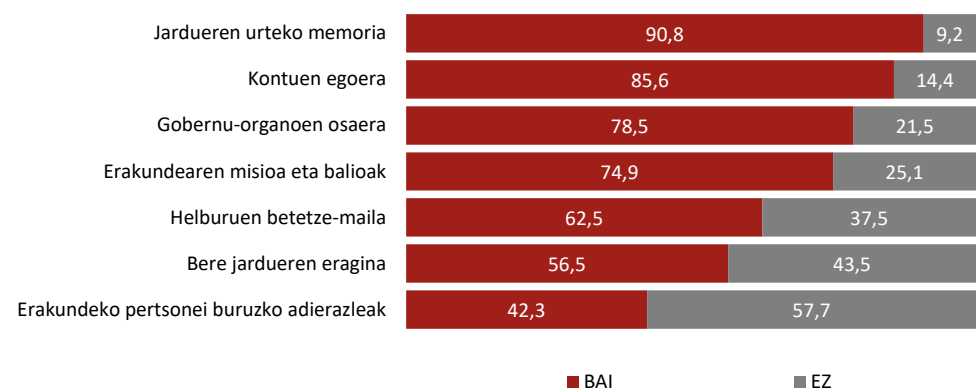
5.3. ZER INFORMAZIO HELARAZTEN DIETE INTERES TALDEEI?

Erakunde txiki eta ertainen % 90,8 inguruk ohiko moduan edo erregularitasunez jakinarazten die beren interes-taldeeiei erakundearen jardueren urteko memoria, eta % 85,6k kontuen egoerari buruzko informazioa ematen die. Gainera, erakunde horien % 74,9k erakundearen misioari eta balioei buruzko informazioa helarazten die interes-taldeeiei, eta % 78,5ek gobernu-organoen osakerari buruzko informazioa ematen du.

Neurri txikiagoan, baina oraindik esanguratsua, erakunde txiki eta ertainen % 62,5ek beren helburuen betetze-mailari buruzko informazioa partekatzen dute aldizka, eta % 56,5ek beren jardueren inpaktua jakinarazten dute. Hala ere, ez da hain ohikoa erakunde txiki eta ertainek erakundea osatzen duten pertsonen buruzko informazioa ematea, eta hori kasuen % 42,3an gertatzen da.

ERAKUNDEEN BANAKETA, INTERES TALDEEI ASKOTARIKO INFORMAZIOA HELARAZI OHI DIETEN KONTUAN HARTUTA. (%)

¹⁶ Datu hori kalkulatzeko, ordaindutako pertsona bat baino gehiago dituzten erakundeak hartu dira kontuan. Datuak kontuz hartu behar dira, erantzun-kopurua bereziki baxua izan baita, eta laginak lagin osoarentzat baino errore-tarte handiagoa baitakar.

5.4. EHSS OSOAREKIN ALDERATZEA

Erakunde txiki eta ertainek ezarpen-maila txikiagoak dituzte beren kudeaketa-estrategietan, EHSS osoarekin alderatuta: soilik % 19,6k du Berdintasun Plan bat, eta % 32,2k EHSSn, eta erakunde txiki eta ertainen % 8,5ek baino ez du gardentasun-plan formalizatu bat (EHSSn, aldiz, % 11,7k). Kalitate-ziurtagiria erakunde txiki eta ertainen % 2k baino ez du, hau da, EHSSren % 14,4k baino nabarmen txikiagoa. Datu horiek EHSS osoan baino kudeaketa-egitura eta -tresna gutxiago garatu direla erakusten dute, erakunde horien tamainarekin bat etorritz.

Bai erakunde txiki eta ertainek, bai EHSS osoak lehentasunezko balioztat jotzen dute gardentasuna: erakunde txiki eta ertainen % 90,8k beren urteko memoria bidali ohi diete interes-taldee, eta zifra hori EHSSren % 91,2ren oso antzekoa da. Halaber, erakunde txiki eta ertainen % 85,6k beren kontuei buruzko informazioa partekatzen dute, EHSSko % 88ren azpitik soilik.

	EHSS	Erakunde txiki eta ertainak	Diferentzia
Datuen bilketa-data	2023	2023	
Emaitzak ebaluatzeko sistema (formalizatua) ezarri duten erakundeen %	41,9	37,5	-4,4
Gizonen eta emakumeen arteko berdintasun-planarekin (formalizatua) lotutako ekintzak egiten dituzten erakundeen %	32,2	19,6	-12,6
Gardentasun-plan batekin (formalizatua) lotutako ekintzak egiten dituzten erakundeen %	11,7	8,5	-3,2
Kalitate-ziurtagiria duten erakundeen %	14,4	2,0	-12,4
Beren interes-taldee jarduera-memoriari buruzko informazioa normalean bidaltzen dieten erakundeen %	91,2	90,8	-0,4
Beren jardueren eraginari buruzko informazioa beren interes-taldee normalean bidaltzen dieten erakundeen %	61,2	56,5	-4,7
Kontuen egoerari buruzko informazioa normalean bidaltzen duten erakundeen %	88,0	85,6	-2,4
Erakundearen misioari eta balioei buruzko informazioa normalean bidaltzen duten erakundeen %	79,7	74,9	-4,8

6. HARREMANAK

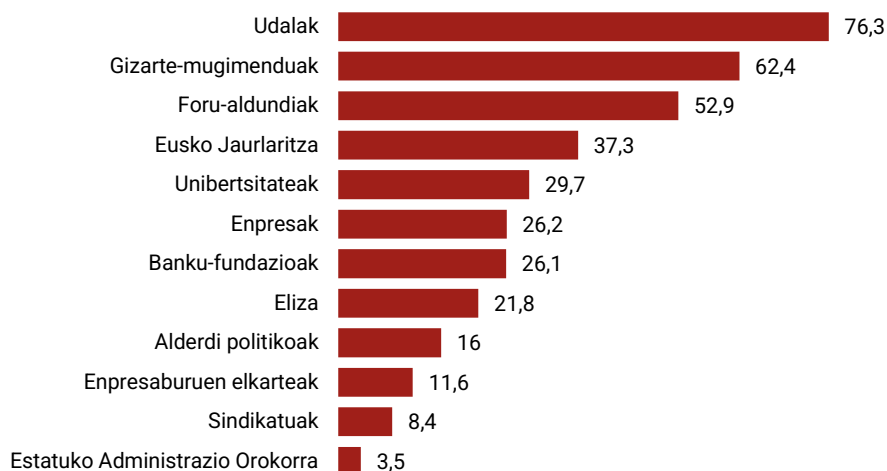
6.1. NOLAKOA DA BESTE ERAGILE BATZUEKIKO HARREMANA?

Administrazio publikoko organismoen artean, sektoreko erakunde txiki eta ertainek harreman estua dute udalekin. Erakunde horien % 76,3k adierazi dute harreman handia edo handia dutela udalekin. Zenbateko hori % 52,9ra jaisten da foru-aldundien kasuan, eta % 37,3ra Eusko Jaurlaritzaren kasuan.

Erakunde txiki eta ertainek ere lotura garrantzitsuak dituzte gizarte-mugimenduekin: % 62,4k harreman estua edo ohikoa dute, eta % 29,7k unibertsitateekin.

Beste eragile batzuekiko harreman-mailak, aldiz, nabarmen txikiagoak dira: erakunde txiki eta ertainen % 26,2k adierazi dute lankidetzat estua dutela beste sektore batzuetako enpresekin; % 26,1ek banku-fundazioekin; % 21,8k Elizarekin; % 16k alderdi politikoeekin; % 11,6k enpresa-elkarteekin; eta % 8,4k bakarrik sindikatuekin.

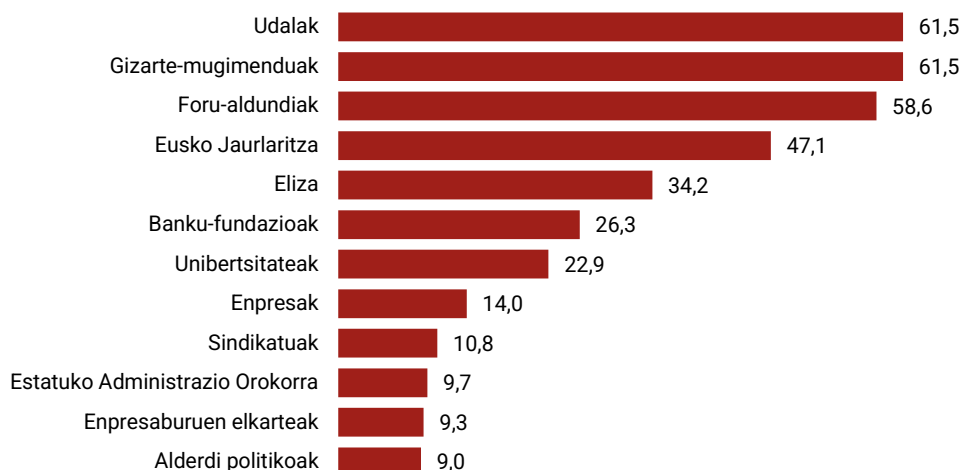
ASKOTARIKO ERAGILE SOZIALEKIN HARREMAN EDO ELKARLAN DEZENTE EDO HANDIA DUTEN ERAKUNDEEN BANAKETA. (%)

Hainbat gizarte-eragilerengandik jasotzen duten babesari buruzko balorazioari dagokionez, erakundeek adierazi dute nahiko edo asko babesten dituztela udalak (% 61,5), gizarte-mugimenduak (% 61,5), foru-aldundiak (% 58,6) eta Eusko Jaurlaritza (% 47,1).

Era berean, % 34,2k dio Elizaren babes handi samarra edo handia jasotzen duela, % 26,3k banku-fundazioena eta % 22,9k unibertsitateena. % 10etik gora, enpresen (% 14,0) eta sindikatuen (% 10,8) babesa nabarmentzen da. Azkenik, % 10 baino gutxiagoko babesa dute Estatuko Administrazio Orokorrak (% 9,7), enpresa-elkarteek (% 9,3) eta alderdi politikoei (% 9,0).

ERAGILE SOZIAL ANITZETATIK LAGUNTZA DEZENTE EDO HANDIA JASOTZEN DUTEN ERAKUNDEEN BANAKETA. (%)

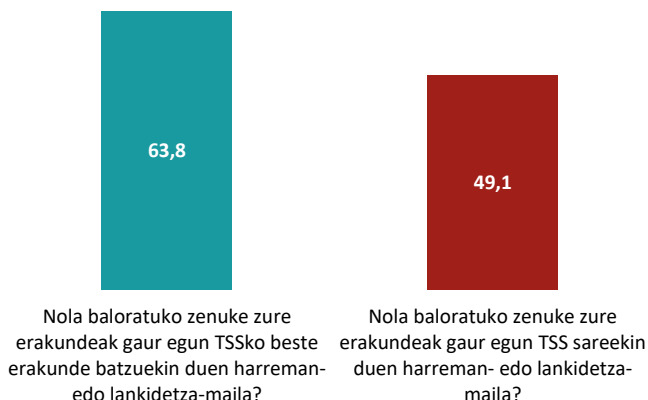

6.2. NOLAKOAK DIRA EHSS-KO HARREMANAK?

Erakunde txiki eta ertainen % 63,8k uste du nahiko edo asko dela gaur egun beste erakunde batzuekin duen harremana edo lankidetza. % 28,6k dio harreman gutxi duela, eta erakundeen % 7,6rentzat harremana edo lankidetza nulua da.

Sareei dagokienez (bigarren edo hirugarren mailako erakundeak), erakunde txiki eta ertainen % 49,1ek adierazi du harreman handia edo handia duela sareekin. % 30,1ek dio sareekiko harremana edo lankidetza txikia dela, eta % 20,9k dio ez duela harremanik sareekin.

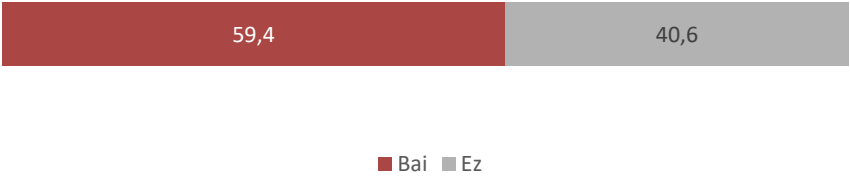
BESTE ERAKUNDE BATZUEKIN ETA SAREEKIN HARREMAN DEZENTE EDO HANDIA DUTELA DIOTEN ERAKUNDEEN BANAKETA. (%).

Erakunde txiki eta ertainen % 59,4 bigarren mailako erakunde edo ekimen batekoak dira (sareak, federazioak, elkarteak, plataformak...), eta horrek aditzera ematen du antzeko erakundeen arteko harremana dagoela, hausnarketarako eta informaziorako guneak partekatzen baitituzte.

Batez beste, erakunde bakoitza mota horretako 2,1 sarekoa da, baina ohikoena bigarren mailako erakunde bakar batekoa izatea da.

ERAKUNDEEN BANAKETA, SAREREN BATEN PARTE DIREN EDO EZ KONTUAN HARTUTA. (%)

6.3. EHSS OSOAREKIN ALDERATZEA

Erakunde-harremanei dagokienez, erakunde txiki eta ertainek harreman estua dute udalekin (% 76,3), baina EHSSren batez bestekoa baino txikiagoa da (% 79,1). Beste erakunde batzuekin duen elkarreragina ere txikiagoa da, hala nola foru-aldundiekin (% 52,9) eta Eusko Jaurlaritzarekin (% 37,3), eta horrek tokiko administrazioarekiko mendekotasun handiagoa iradokitzen du. Tokiko orientazio horrek indartu egiten du erakunde txiki eta ertainen izaera komunitarioa, baina murriztu egiten du eskualde eta estatu mailako politiketan eta lankidetzetan duten irismena. Ildo beretik, erakunde txiki eta ertainek interakzio gutxiago dute unibertsitate eta enpresekin, % 29,7 eta % 26,2, hurrenez hurren; EHSSn, aldiz, ehuneko handiagoak daude.

EHSSren barruko harremanei dagokienez, bigarren edo hirugarren mailako erakunde batean dauden erakunde txiki eta ertainen ehunekoa sektore osoarena baino pixka bat txikiagoa da, eta erakunde txiki eta ertainen artean oraindik ere egin beharreko ibilbidea egiturari dagokionez dagoela erakusten du.

	EHSS	Erakunde txiki eta ertainak	Diferentzia
Datuen bilketa-data	2023	2023	
Udalekin harreman nahiko edo asko duten erakundeen %	79,1	76,3	-2,8
Foru-aldundiekin harreman nahiko edo asko duten erakundeen %	61,1	52,9	-8,2
Eusko Jaurlaritzarekin harreman nahiko edo handia duten erakundeen %	48,3	37,3	-11,0
Gizarte-mugimenduekin nahiko edo asko erlazionatzen diren erakundeen %	65,5	62,4	-3,1
Unibertsitateekin nahiko edo asko erlazionatzen diren erakundeen %	38,8	29,7	-9,1
Enpresekin harreman dezente edo handia duten erakundeen %	30,5	26,2	-4,3
Alderdi politikoekin harreman nahiko edo asko duten erakundeen %	17,5	16,0	-1,5
Bigarren edo hirugarren mailako erakunderen bateko kide diren erakundeen %	65,8	59,4	-6,4

7. EHSSko ERAKUNDE TXIKI ETA ERTAINEN ZENBAIT ERRONKA

2023/Liburu Zuria 2024 Barometroaren lan-prozesuan bildutako datu diagnostikoek erakunde txiki eta ertainek datozen urteetarako dituzten erronkei buruzko ikuspegi pragmatiko eta estrategikoa islatzen dute. Erronkak funtsezko lau arlotan sailka daitezke: **iraunkortasuna, parte-hartzea, harremanak eta aldaketara egokitzea**, eta erakunde horien epe luzerako bideragarritasunarekiko eta garrantzi sozialarekiko etengabeko kezka agertzea.

Erakunde txiki eta ertainek identifikatutako erronka nagusia, aipamenen % 28,4rekin, **jasangarritasun ekonomikoa** da. Horrek agerian uzten du finantza-egonkortasunari buruzko kezka argia dagoela, eta diru-sarrera dibertsifikatuak eta fidagarriak ziurtatzeko beharra nabarmentzen du. Ondoren, **iraunkortasun soziala** dago (% 17,6), eta horrek adierazten du garrantzitsua dela oinarri sozial sendoa izatea eta parte-hartze aktiboa sustatzea, bereziki boluntarioena, erakunde txiki eta ertain askotan oinarri baita. Bi erronka horien lehentasun handiak iradokitzen du elkarteak beren egitura sendotzera bideratuta daudela, krisialdi ekonomikoei eta gizartearen aldaketei aurre egiteko.

Erakunde horien % 14,6k uste du **gizarte zibila funtsezko erronka dela sentsibilizatzea eta aitortzea**. Hori ez da posizionamendu-kontua soilik, biziraupen-estrategia bat baizik: gizarteak erakunde horiek egiten duten lana uler eta balora dezan lortzea gizarte- eta finantza-laguntza izan daiteke.

Barneko zein kanpoko **harremanek eta lankidetzek** beste leku esanguratsu bat hartzen dute, erakundeen % 9,8k erronka gisa identifikatzen baitute. Horrek adierazten du sareak eraikitzeko interesa dagoela, baliabideak eta ezagutzak partekatze eta baterako proiektuak garatzeko bitarteko gisa ulertuta. Lankidetzak, elkarte txikiak gaitasunari dagokionez indartzeaz gain, beste modu batean beren irismenetik kanpo leudekeen baliabide-sorta bat eskuratzeko aukera ematen die.

Etengabe eboluzionatzen ari den ingurunean, erakunde txiki eta ertainek prest egon behar dute sortzen ari diren arazoei eta gizartearen beharretan gertatzen ari diren aldaketei aurre egiteko. Horregatik, funtsezkoa dirudi sortzen ari diren **gizarte-premia berriei erantzunak** bilatzen jarraitzea. Inguruneako eskaera eta aldaketa berrietara egokitze gaitasuna funtsezkoa da hirugarren sektore sozialeko erakunde horiek ongizatea eta kohesio soziala sustatzeko eginkizunean garrantzitsuak eta eraginkorrak izaten jarraituko dutela bermatzeko.

Eraldaketa digitala eta gizarte-berrikuntza nabarmendu dira erakundeak indartzeko ardatz garrantzitsu gisa. Ildo horretan, berrikuntza sareen sorkuntzan eta digitalizazio prozesuetan aurrera egitea aipatu da, trantsizio digitalaren esparruan, erronka garrantzitsu gisa.

Era berean, **erakundeak indartzeko** beste alderdi batzuk bermatzearen garrantzia identifikatzen da (lanpostuei, lanpostuen egonkortasunari eta abarri dagokienez), bai eta **EHSSren nortasun-ezaugarriei eta haren jardueraren balio bakarrari eustearena** ere, bai zerbitzuen horniduran, bai gizarte-eraginean, parte-hartzean eta eskubideen aintzatespena eta benetako egikaritza sustatzean.

Oro har, datuek erakunde txiki eta ertainen ikuspegi islatzen dute, beren erresilientzia indartu eta beren rol soziala sendotu nahi duten erakunde gisa, aldaketa azkar eta etengabeak jasaten

dituen gizarte batean. Iraunkortasun ekonomiko eta soziala da ardatz nagusia, eta alderdi horretan arrakasta izateak aukera eman diezaieke beste erronka batzuk onartzeko, digitalizatzeko eta lankidetzaren sareak sortzeko.

